

III, 4322 d7

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1916. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 27-ÉN SÁTORALJAÚJHELYBEN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

PÉTER MIHÁLY

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XLIV. FÜZET.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1916.

III. 43221,

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1916. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 27-ÉN SÁTORALJAÚJHELYBEN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XLIV. FÜZET.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1916.

A FELSZŐZEMPLÉNI REF. EGYHÁZMEGYE 1916. ÉVI
SZEPTEMBER HÓ 27-ÉN SÁTORALJAUJHELYBEN TAR-
TOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Hutka József esperes és *Dókus László* egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Szeghő Bénéjmin, Kozma Antal, Tudja Mihály, Virágh József papi; Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Nemes Sándor, Bajusz Andor világi tanácsbírák; Dr. Izsépy Tihamér egyházmegyei ügyész.

Péter Mihály tanácsbíró, papi fő, Bernáth Béla, világi fő- és Sallay Béla papi aljegyzők.

Szombathy Antal kolbásai, Bottka Bertalan gercselyi, Séra János hardicsai, Helmeczy Antal bodzásújlaki, Erdélyi András lasztóci, Sallay István kisbárii, Berecz Antal csarnahói, Szondy István magyarizségi, Király Péter málcái, Kerekes Kálmán nagytoronyai, Nyitray Lajos tussai, Győry Kálmán legényei, Koronka Pál homonnai (helyettes) lelkészek, úgy is, mint egyházi kiküldöttek. Továbbá Szendrey József nagytoronyai helyettes lelkész, Dobos Sándor ladamóci, Vargha Lajos sátoraljaújhelyi segédlelkészek.

Isaak János kolbásai főgondnok, Szombathy Antal ladamóci, Szarvas János csarnahói, Borbély János kistoronyai, Pap István legényei, Marikovszky Bálint nagytoronyai gondnokok, mint egyházi kiküldöttek.

Ezen kívül a bánóci egyházat képviselte Hutka József lelkész, a gálszécsit Péter Mihály lelkész és Nemes Sándor főgondnok, a lasztócit Dókus László főgondnok, a deregnyőit Tudja Mihály, a lasztomérit Virágh József, a magyarsasit Kozma Antal, a zemplénit Szeghő Bénéjmin, a szállóskei Sallay Béla lelkészek képviselték; a ladamócit Sallay István,

a kiszarit Péter Mihály, a kazsóit Séra János felügyelő-lelkészek, az abarait Vajnay József tanító.

A tanítói kar képviselőjében: Kormos Gerő tanító.
Jelen volt még több tanító és számos érdeklődő.

1. Dókus László egyházmegyei gondnok a közgyűlést megalakítottak jelentvén ki, szives üdvözlő szavakkal

a közgyűlést megnyitja.

2. Elmaradásukat igazolták: Nemes Lajos világi tanácsbíró; Sztankovits Lajos nagyráskai és Szilágyi László mívelési lelkészek.

A jelentés tudomásul vétele mellett ki mondja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a magokat nem igazolt lelkészek a 10 korona bírság behajtandó.

3. Esperes jegyzőkönyvbe vétel végett jelenti, hogy a közgyűlés előtt reggel 8 órakor istenisztelet tartatott a ref. templomban, amely alkalommal Király Péter málcai lelkész imádkozott.

Tudomásul vétetik.

4. Olvastatott az esperesnek mostani helyzetünket hiven visszatükröztető jelentése s azzal kapcsolatos indítványa, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Mielőtt közgyűlési tárgyalásra kitűzött ügyeink elintézésére térnénk át, a Nt. egyházmegyei közgyűlés szives engedelmét kérem, ha gyűlést megnyitó szavaimmal rövid időre igénybe veszem a nagytiszteletű egyházmegye becses idejét és türelmét.

Amidőn legközelebbi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk alkalmával Isten segédelmével egybegyülekezve voltunk, úgy hiszem mindannyiunk lelkében az a biztató reménység támadt, hogy a már két esztendő óta dülő

rettenetes világháború fergetegei és viharai után, dicső katonáink és velünk együtt harcban álló összes szövetségeseink vagyon- és véráldozat hozása után kivívott végső győzelmünk mellett a béke szivárványa fog felragyogni szeretett magyar hazánk borulatos egén s immár vége leszen a sok ádáz harcnak, szenvedésnek, gyászos könnyhullatásnak s annyi ifjú élet vére hullásának.

Ámde a világ sorsát intéző isteni gondviselés bölcsesége új próba elé állította magyar hazánkat s abban ref. anyaszentegyházunkat is. Ellenségeink száma megnövekedett. Románia, amely ország eddigelé velünk szövetségben állott: alattomos, áruló módon támadt ellenünk s rablőhordái éjnek idején orvul törtek be hazánk megszentelt erdélyrészi területére. E betörés következtében a székelyek, a magyarság színe-java s ezek közt számos hitsorsosunk, szülőföldjét, egyházát s egész vagyonát odahagyva, kénytelen volt elmenekülni a betörő rablőhadak elől.

Mindannyian ismerjük a szenvedést és károsodást, amely hajlékaikból elmenekült véreinket vagyonuk pusztulásával érte. A menekültek, ezek közt hitsorsosaink, lelkész- s tanítótestvéreink felsegítésére országszerte nagyarányú segélyezési akció indult meg s bár részemről meg vagyok győződve, hogy lelkész-atyámfiak, világi paptársaink s anyaszentegyházunk minden rangú s rendű tagja töle kitelhetőleg részt vesz és részt fog venni a menekültek felsegítésében; mégis ez egyházmegyei közgyűlés alkalmát felhasználva, elnöktársam nevében is szeretettel kérem a Nagytiszteletű egyházmegye közönségét, hogy segítő adományainkkal, mi is — akik Isten jóvoltából ez idő szerint szerencsésebb helyzetben vagyunk — siessünk le-törölni bajba esett szenvedő testvéreink könyeit, minduntalan szemünk előtt tartva az írás ama figyelmeztető szavait: *„Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek; mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal!”* Máté 7. r. 12. v. És továbbá miként Pál apostol int: *„Egymás terhét hordozzátok!”* Gal. 6. 2. — úgy vélem, legalkalmasabb lesz erre nézve szószéki hirdetés útján felhívni hiveinket.

Egyebekben pedig ne csüggedjünk s bizzunk a mi jó Istenünkben, megtartó mennyei Atyánkban s szeressük forrón, hiven ez után is ezt a szép magyar hazát s ebben a mi ref. anyaszentegyházunkat s én hiszem, ha a magyar nemzet mind egy szálig talpra áll, önbizalmában most is elmondhatja a költővel:

„Ezer esztendeje annak,
Hogy a magyarok itt laknak,
Most akarják kiirtani,
De az Isten, a jó Isten nem engedi!“

Hiszen:

„Él magyar, áll Buda még,
A múlt példa legyen csak,
S küzdve honért, bátran!
Nézzen előre szemünk!“

S ezek után vagyok a Nt. egyházmegyei közgyűlésnek

alázatos szolgája:

Hutka József,
esperes.

5. Az esperes jelentése kapcsán

egyházmegyei közgyűlésünk az oláhok orv-támadása miatt porig sújtott székely testvéreink felsegítése érdekében előterjesztett indítványát egyhangúlag elfogadja, bizalommal kéri a lelkeseket, hogy a velök szemben gyakorlandó keresztyéni és hazafiui kötelesség gyakorlására szószerű útján meleg szívből származó hathatós szóval hívják fel a gyülekezeti tagok figyelmét, egyuttal az adakozásokra nyissanak ívet, az adományozás terén magok járjanak elő jó példával, s a begyűlt adományokat, november hó 15-ig küldjék el az esperesi hivatalhoz.

6. F. évi tavaszi közgyűlésünk 21. sz. határozatával a miskolci felsőbb leányiskola segélyezésének ügyét újabb megfontolás végett az egyházmegyékhez visszatette, és felhívta őket, hogy tekintettel arra a körülményre, miszerint az adócsökkentési segélyek nem sokára revízió alá kerülnek, hozzanak oly értelmű határozatot, amely szerint utasítják az egyházakat a rájuk eső s az e célra a supplicationalis váltság-nak megfelelő összegnek a költségvetésbe való beállítására, hogy a revízió alkalmával ez az összeg a normal költségvetésbe is felvétessék s az egyházaknak megtéríttessék.

Egyházmegyei közgyűlésünk útasítja az egyházakat, hogy e célra már az 1917. évi költségvetésbe 10 koronát vegyenek fel, amely összeg az adócsökkentési segély revíziója alkalmával évről-évre meg fog téríttetni az egyházaknak. A számvevőszék felhívatik, kísérvé figyelemmel s tegyen róla jelentést, eleget tettek-e az egyházak e határozatnak. E határozatról pedig a főt. egyházkerület értesítetik.

7. Jelen évi tavaszi közgyűlésünk 24. sz. határozatával felhívta egyházmegyénket is, hogy a missiói egyházak híveinek vallásos iratokkal való ellátása céljaira bizonyos összeget szavazzon meg s erről az egyházkerület őszi közgyűlésére tegyen jelentést.

Egyházmegyei közgyűlésünk az ügyet a segélyosztó-bizottsághoz átteszi, s felhívja a bizottságot, hogy amennyiben lehetséges lesz, szavazzon meg homonnai egyházunk híveinek vallásos iratokkal való ellátása céljaira bizonyos összeget s határozatáról jövő tavaszi közgyűlésünket értesítse. Egyházmegyénknek eme határozata pedig a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

8. F. évi tavaszi e.-kerületi közgyűlésünk 79. sz. határozatával hozzászólás és indítványtevés végett az egyházmegyékhez letette, — a jelentésnek a jövő évi tavaszi köz-

gyűlésre való bevarásával a gömöri egyházmegye és az Orle következő indítványát. A gömöri e.-megye ezt indítványozta: „Az egyetemes konvent által megszabott egységárok miatt javadalomcsonkulást szenvedő egyházi tisztviselők díjlevelek szerint szedhessék fizetésöket s ha erre az egyház pénztárában fedezet nincs, rendkívüli egyházi adóból fedeztessék a hiány s e rendkívüli egyházi adó terményben és munkában is kivethető legyen s a mely egyházközség presbytériuma ezen rendeletnek eleget tenni vonakodnék, fegyelmi eljárás indíttassék ellene. Az Orle arra kérte az egyházkerületet, hogy a díjlevelek ügyének végleges elintézésére az E. T. I. t.-c. 67. §-a értelmében az illető javadalmas érdekeinek teljes megóvásával intézkedjék és hogy az egyházkerület utasítaná az egyházmegyék útján az összes adósegélyes egyházakat, hogy a díjleveleket a változott viszonyoknak megfelelőleg alakítsák át, gondosan ügyelvén arra, hogy az eredeti díjlevelekben foglalt javadalom semmi címen ne szenvedjen csonkulást, s hogy úgy a fizetés kiegészítési, mint a korpótlékra szóló államsegély a javadalmasakra nézve jövőre is biztosítható legyen s az egyöntetűség biztosítása s általán az útasítás szerkesztése végett egyházkerületi közgyűlés bizottságot küldene ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk, tekintettel arra a körülményre, hogy ez ügyre vonatkozólag egyházkerületünk csak a jövő évi tavaszi közgyűlésre kívánja egyházmegyénk véleményét, a tárgy kellő előkészítése és megvilágosítása végett, a fenti két rendbeli indítványt a lelkészegyesülethez átteszi, s véleményes javaslatát jövő évi tavaszi közgyűlésünkre bevarja.

9. F. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 71. sz. határozatával a kántori fizetéseknek 240 koronára való kiegészítése tárgyában, felhívta az espereseket, útasítsák az egyes egyházközségeket, hogy mutassák ki azt a 240 koronánál kisebb összeget, melyet a fizetésekiegészítésnél be nem számított külön kántori díjat fizetnek, az így beérkezett adatok alapján készítsenek egy újabb kimutatást s azt az egyházkerület őszi közgyűlésére terjesszék be.

Esperes jelenti, hogy a kimutatást a főt. Egyházkerületre fel fogja terjeszteni.

Tudomásúl szolgál.

10. F. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 81. sz. határozatával — miután f.-zempléni egyházmegyénk a nagygeresdi egyezség megszűnésével előállható intézkedésekre vonatkozólag azt jelentette, hogy a homonnai egyház csatlakozási viszonyban van ugyan az ág. evangélikusokkal, de az előállott intézkedésekre nézve javaslat nem érkezett hozzá, — útasította egyházmegyénket is e javaslat beadására, hogy az összes beérkezett javaslatokkal érdemlegesen foglalkozhassék.

Esperes jelenti, hogy ez ügyre vonatkozólag jelentés Homonnáról most sem érkezett be.

Egyházmegyei közgyűlésünk szigorúan útasítja a homonnai egyház helyettes lelkészét, hogy ez ügyre vonatkozó jelentését 14 nap alatt az esperesi hivatalhoz adja be, amely jelentés fog egyházkerületi közgyűlésünkhöz felterjesztetni.

11. Folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 20. sz. pontjára az esperes jelenti, hogy a morvai egyház fennálló adóságából folyó évben hadikölcsön jegyzés által 500 koronát törlesztett.

További nyilvántartás mellett tudomásúl szolgál.

12. Folyó évi tavaszi e.-m. közgyűlés 21-ik pontjára a tussai lelkész jelenti, hogy az iskola előszobája felépült.

Tudomásúl szolgál.

13. Folyó évi tavaszi e.-m. közgyűlés 22-ik pontjára a tussai iskola ingatlan átíratása ügyében a tussai lelkész jelenti, hogy miután a hitbizomány birtokosa Nagyméltóságú Gróf Andrassy Géza úr jelenleg is katonai szolgálatot teljesít,

tőle az átíratáshoz szükséges okiratokat nem tudta megszerezni.

További nyilvántartás mellett tudomásul szolgál.

14. Tavasz e.-m. közgyűlés 23. pontjára a tussai lelkesz beterjeszti a presbyterium 1916. évi szeptember hó 10-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvi kivonatát, melyben kéri, hogy tekintve azt, miszerint a hívek legnagyobb része hadba vonult s az egyháznak más sürgős terhes kiadásai vannak, ezen adósság kifizetésére a háború végéig halasztás adassék.

Az e.-m. közgyűlés méltányolva a felhozoti indokokat, a halasztást megadja azzal, hogy a háború befejezte után egy éven belül az egyház köteles az adósságát rendezni.

15. F. évi tavasz egyházmegyei közgyűlés 24. sz. jkvi határozatának eleget téve, a nagyráskai egyház előljárósága beterjeszti az 1915. október 10-én tartott presbiteri ülés jegyzőkönyvének hiteles másolatát, amely kimondja, hogy az ó temető tulajdonjogából származó peres ügy továbbfolytatását, illetve újból való felvételét az egyház igaz ügyének átérzése mellett sem óhajtja, mert fél a per esetleges elvesztéséből származó perköltségektől, amely már eddig is 1224 koronát, vagyis az egyház anyagi erejét meghaladó összeget tett ki.

Közgyűlés a nagyráskai egyház presbiteriumának fenti határozatát s ezzel kapcsolatosan az ó-temető tulajdonjogából származó peres ügy megszüntetését fájdalommal bár, de az anyagi kényszerűség nyomása alatt tudomásul veszi.

16. Tavasz e.-m. közgyűlés 23. pontjára az alsómihályi lelkesz jelenti, hogy az alsómihályi iskola és tanítói belhelyek átengedésével kapcsolatosan létesítendő községi iskola ügyben semmi intézkedés nem történt.

További nyilvántartás mellett tudomásul szolgál.

17. Tavasz i e.-m. közgyűlés 26. pontjára a málcai lelkész jelenti, hogy az elköltött 4000 korona alapítványi tőkéből 2000 korona befolyt és ez gyümölcsözés végett egy nagymihályi pénzüzetnél helyeztetett el s a kintlevőségek beszedése iránt is intézkedett a presbiterium.

További nyilvántartás mellett tudomásul szolgál.

18. F. évi tavasz i egyházmegyei közgyűlés 27. pontja utasította a bánóci, hóri, nagyráskai egyházakat, hogy ha iskoláikban a háborús viszonyok miatt megakadt tanítás rendes menete megindul, a felszerelés beszerzéséről gondoskodjanak. E határozatra a bánóci egyház jelenti, hogy a presbiterium a felszerelés beszerzése iránt a szükséges lépéseket megtette.

A többi egyházak jelentést, illetve megfelelő jelentést nem adtak be.

Közgyűlés Bánóc jelentését tudomásul veszi, a hóri és nagyráskai iskolák hiányos felszerelésének ügyét továbbra is nyilvántartásba helyezi.

19. F. évi tavasz i egyházmegyei közgyűlésnek a más-vallású iskolába járó szalóki ref. növendékek vallásoktatására vonatkozó 28. sz. határozata

további nyilvántartásba helyeztetik.

20. F. évi tavasz i egyházmegyei közgyűlés 29. sz. jkvi határozatára a gercselyi lelkész jelenti, hogy a vallásoktatás, illetve a vallásoktató díjazásának kérdése a kisztei egyház presbiteriumával egyetértve akként intéztetett el, hogy a vallásoktató lelkész hetenként egyszer Kisztebe megy a kisztei gör. kath. iskolába járó ref. növendékek tanítása végett, viszont a növendékek is hetenként egyszer a gercselyi állami

iskolába jönnek és ott a gercselyi ref. tankötelesekkel együtt részesülnek vallásos oktatásban.

Lelkész a kisztei ref. növendékek vallásoktatását, — amennyiben nevezett egyház e célra semminemű felhasználható összeggel nem rendelkezik, — ingyen vállalta magára.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

21. F. évi tavaszi közgyűlés 30. jkvi pontjára a málcai egyház lelkésze jelenti, hogy az iskolai értesítő-könyvecskék beszereztettek.

Tudomásúl szolgál.

22. Folyó évi tavaszi e.-m. közgyűlés 31. pontjára a gálszécsi református iskolának könyvtárral való ellátásának ügye.

Mivel a gálszécsi egyháznak a múlt őszi e.-m. közgyűléshez intézett jelentésében felhozott indokai most is fennállanak tovább nyilvántartatik.

23. Tavaszi e.-megyei közgyűlésünk 32. sz. határozata az egyházi ingatlanok rendezésére vonatkozólag, tekintettel a még mindig fennálló háborús viszonyokra

tovább is nyilvántartatik.

24. A tőkesegélyek rendeltetésszerű felhasználásával s az ezzel ellentétes eljárással szemben foganatosítandó egyházhatósági megtorló intézkedésekkel foglalkozó 175/1916. sz. konventi határozatra

a tőkesegélyt igénybe vett vagy igénybe veendő egyházak figyelme fokozottan felhívatik.

25. A gálszécsi egyház a 175/1916. sz. konventi határozat alapján azt a kérést terjeszti közgyűlés elé, miszerint tekintse indokoltnak azon eljárását, hogy a részére 175/1916.

sz. konventi határozattal megszavazott 4000 kor. tőkesegélyből 1460 koronát a lelkészlak és melléképületeinek renoválására használt fel, s így csak 2540 kor. fordított adósságtörlesztésre. Egyszersmind terjessze pártolólag a Főtiszt. Egyházkerület útján az Egyetemes Konventhez fenti eljárásának utólagos jóváhagyására vonatkozó kérelmét.

Kérésének indokolására felhossa, hogy a gálszécsi egyház 7500 kor. tőkesegélyt kért adósságtörlesztésre és építkezésre, s az 1914. évi őszi egyházmegyei közgyűlés 9. sz. jkvi határozata fenti címen ugyanennyire ajánlotta, s ugyanezen közgyűlés 53. sz. jkvi határozata építkezési költségvetését is megerősítette. Az Egyetemes Konvent azonban csak 4000 koronát szavazott meg, azt is csak adósságtörlesztésre.

A paróchia renoválása elodázhatatlanul sürgős és fontos volt, ha mindjárt kölcsön útján is. Miután azonban a semmi vagyonnal nem rendelkező szegény egyház a mai háborús viszonyok nehézségei mellett ily nagyobb összegű kölcsönt aligha kaphatott, vagy legfeljebb magas kamatra, saját jól felfogott érdekét gondosan mérlegelve az Egyetemes konvent utólagos jóváhagyásának reményében használta fel az építkezés céljaira az adósságtörlesztésre adott tőkesegély fent említett összegét.

Egyházmegyei közgyűlés a gálszécsi egyház indokait teljesen helytállóknak fogadván el, a maga részéről is igazolja, hogy a paróchia renoválásának szükségessége halasztást nem tűrő volt, s az építkezési anyagok és munkabérek rohamos emelkedése mellett az egyház gondosan szem előtt tartott anyagi érdeke kívánta a minél gyorsabban történő intézkedést, azért a gálszécsi egyház kérelmét a legmelegbben ajánlja a Főtiszt. egyházkerületi Közgyűlés és Egyetemes Konvent jóindulatú figyelmébe.

26. F. évi egyházmegyei közgyűlés 36. jkvi pontja útásította a nagybárii, csarnahói, kistoronyai, nagytoronjai, lasztoméri, *kisazari* egyházakat, miszerint szüntessék be ama törvénnyel ellenkező eljárást, hogy az iskola fűtését és takarítását gyermekek által végeztetik.

Ez egyházmegyei határozatra a nagybárii egyház jelenti, hogy iskolájában már az elmúlt évben is iskolaszolga végezte a fűtést és takarítást.

A csarnahói egyház presbiteri jkvi kivonat alakjában benyújtott bejelentésében azt mondja, hogy miután az egyház a kultuszminiszteriumtól dologi szükségletekre több ízben kért államsegélyt nem kapta meg, elkatározta, hogy a szűk termés, a rettenetes világháború, s az egyház szegénysége miatt az iskola fűtését és takarítását, mint eddig, úgy ezután is nagyobb gyermekek által végezteti. A békés időben azonban nem zárkozik el a törvény követelményeinek eleget tenni.

A kistoronyai egyház szintén presbiteri jegyzőkönyv alakjában beadott befelelésében jelenti, hogy miután tanítója a mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesít, s helyettesítésére az egyházra külön is nagy terheket ró, azonkívül az iskola és tanítói lak építéséből kifolyólag tetemes adósságokkal küzd, fenti rendelkezésnek a legjobb akarat mellett sem képes eleget tenni, azért kéri az egyházmegyét e tekintetben a háború tartamáig jóakarátú elnézésre.

A többi megnevezett egyházak semmiféle jelentést nem adtak be.

Egyházmegyei közgyűlés Nagybári jelentését tudomásul veszi, a csarnahói, kistoronyai, nagytoronyai, lasztoméri, *kisazari* egyházakat pedig ismételten útasítja, hogy az iskola fűtését és takarítását iskolaszolga által végeztessék, mert ez egy felől a törvény határozott rendelkezése, más felől pedig, mint adócsökkentési segélyt élvező egyházak, fenti címeken bizonyos meghatározott összeget kapnak az egytetemes adóalapból, amely összeg eredeti rendeltetésétől el nem vonható.

27. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 37. sz. határozatával az abarai egyházat a tanítói lakás jókarba helyezésére s jelentkeztételre utasította.

Miután az ügyre vonatkozólag jelentés nem érkezett, a további nyilvántartás mellett az

abarái egyház e fenti határozat foganatosítására ismételten felhívatik, egyúttal a lelkészt is felhívja egyházmegyénk, igazolja azon eljárását, hogy ez ügyre vonatkozólag miért nem adott be jelentést mostani közgyűlésünkre ?

28. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés felhívta a nagybárii és csarnahói egyházakat, hogy hiányos iskolai felszereléseiket a törvény követelményeinek megfelelőleg kiegészítsék. E felhívásra a nagybárii egyház jelenti, hogy a felszerelés hiányainak pótlására meghozatta a népiskolai ifj. könyvtár I. típusát a Hegedűs és Sándor cégtől. Csarnahó jelentése szerint a szükséges felszerelés a legnagyobb részben meg van, a hiányzókat fokozatosan fogja pótolni.

E jelentések tudomásul vétetnek.

29. Tavaszi e.-megyei közgyűlés 39 ik pontjára a magyarizségi lelkész bejelenti, hogy a paplak fedése és a tornác építése elkészült. Ezzel egyidejűleg betérjeszti a cselei társ-egyház presbiteriumának 1916. évi január hó 23-ikán felvett jegyzőkönyvi kivonatát, hogy a reá eső 866 K 64 fillér építési költség fedezésére kivetést eszközölt, melynek jóváhagyását kéri.

Az építés befejezése tudomásul vétetik. A kivetés jóváhagyására a közgyűlés felhatalmazza az esperest, ha a lelkész által betérjesztetik a kivetést letárgyaló presbiteriumi és közgyűlési jegyzőkönyv s a 15 napi közszemlére való kitevést igazoló bizonyítvány.

30. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 45. sz. jkvi pontjára a kisazari újonnan épült roskadozó lelkészlak megvizsgálására 420/1916. sz. esperesi átirattal kiküldött bizottság a helyszínen jelenlétében felvett presbiteri jegyzőkönyv betérjesztésével kapcsolatban a következőket jelenti:

Az épületet 1916. július 6-án Hajós Károly sátoralja-újhelyi kir. főmérnök felülvizsgálván, e vizsgálatról szóló műszaki vélemény szerint a falak megrepedésének oka a fundamentom alá futó, vagy az ott felfakadó talajvíz, amellyel

szemben való ideiglenes óvintézkedésül levezető csatornák ásását javasolja az alapfalak alatt. A bajnak végleges orvoslása, vagyis a talajvíz által megtámadott alapfalaknak 30—40 méterrel való aláfalazása az építkezés mostani rendkívüli drágasága, s a hozzáértő kőművesek hiánya miatt csak a háború után lehet eszközlendő. A folytonos esőzések miatt a pincében összegyűlt 40—50 cm magasságú víz alagcsövek által vezetendő el.

Bizottság jelentése szerint, nevezett főmérnök szükségesnek látja az épület későbbi időben való megvizsgálását, a midőn biztosan megállapítható lesz, hogy a falak megrepedését okozó talajvíz csak aláfolyásból származott-e, vagy pedig állandó természetű? Ugyanakkor mondhat határozott véleményt a felől, hogy az épület jelenlegi roskadozó állapotáért terheli-e felelősség a vállalkozót, és mennyiben?

Ugyancsak a beszerzett iratok alapján bizottság megállapítja azt is, hogy Máthé Miklós lelkész az építkezés megkezdése előtt, s annak folyamán is a legteljesebb szabálysággal és elővigyázatossággal járt el, az ő és presbiterium közös megegyezésével épült a parochia jelenlegi helyére, s így őt az épület jelenlegi bomladozó állapotáért felelősség nem terhelheti.

Egyházmegyei közgyűlés bizottság jelentését jóváhagyóan tudomásul véve, annak javaslata alapján a következő határozatot hozza:

Felhívja felügyelő lelkészt a roskadozó parochia állapotának éber figyelemmel kísérésére, s mindenekfelett arra, hogy az ismételt műszaki felülvizsgálatot még az ősz folyamán eszközölje annak kétségen kívüli megállapítása végett, hogy a baj kútforrását képező talajvíz felfakadása állandó természetű-e, vagy nem? Kérje ki a felülvizsgálatot teljesítő mérnök írásbeli véleményét, hogy a falak megrepedéseért terheli-e vállalkozót felelősség és mennyiben?

Ha a műszaki vélemény a felelősséget megállapítja, hívja fel felügyelő lelkész a vállalkozót a mulasztások, és az azokból eredő bajok helyrehozására, s annak vonakodása ese-

tén valószínűleg még bent levő kautiójából, vagy ha ez nem volna, az egyház költségén legalább az elővigyázatból feltétlenül szükséges óvintézkedéseket, javításokat mielőbb eszközölhesse, a vállalkozóval szemben pedig a bírói eljárást haladéktalanul tegye folyamatba.

Ha pedig a vállalkozót műlasztás nem terhelné, közgyűlés útasítja az egyházközséget, hogy saját anyagi érdekeinek megvédéséből az adandó műszaki vélemény útasítása alapján haladéktalanul teljesítse legalább azokat a javításokat, pótmunkákat, amelyek a lelkészlakot az összeomlástól megóvják.

31. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 46. sz. jkvi határozatával az építkezési szabályrendelet megszerkesztésére választott bizottság kéri közgyűlésünket, hogy miután bizottsági ülés tartására mindez ideig alkalma nem volt, a szabályrendelet benyújtására a jövő közgyűlésig haladékot adni sziveskedjék.

Közgyűlés a haladékot megadván, felhívja a nevezett bizottságot, hogy szabályrendelet-tervezetét a jövő évi tavaszi közgyűlésre nyújtsa be.

32. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 49. sz. jkvi határozatának ide vonatkozó alpontjaiban utasította a sátoraljaújhelyi, magyarsasi, zempléni, lasztóci, nagyráskai, miglészi, kisazari, tussai, szürnyegi, nagytoronyai, kistoronyai, ladamóci, cseleji egyházakat számadásaiknak, illetve költségvetéseiknek és adókimutatásaiknak a nevezett egyházmegyei határozatban megjelölt módon való kiigazítására; Sátoraljaújhelyt, Kistráskát, Hegyit, Nagyráskát adófőkönyveik betérjesztésére.

Ugyancsak utasította Berecz Antal nagy- és kistoronyai felügyelő lelkészt a 2/c), d) alpontok alatt feltüntetett fuvardíjknak a nagytoronyai, illetve kistoronyai egyházak részére való visszafizetésére.

A 2/d) alpont anyagi felelősség terhe alatt hívta fel a kistoronyai egyházat a Berecz Károly alsóbereckii lakos által

az egyháztól felvett 1500 K. kölcsön egy hónap alatti visszatérítése iránti intézkedésre. Ugyancsak a 3/a) pont utasította a sátoraljaújhelyi egyházat az Enyedi Andor lelkész részére kiutalt 1500 K. kölcsön megszavazását letárgyaló presbiteri határozatnak 30 napon belül az esperesi hivatalhoz való beterjesztésére, valamint a 3/c) pont a nagyráskai egyházi lelkészét és gondnokát 15 K. fuvardíj visszafizetésére, valamint nevezett egyházat megfelelően indokolt jelentésben annak igazolására, miszerint perköltségnek Nagymihályba való bevitelére címén miért szerepeltet számadásában 11'26 koronát?

Szóban levő közgyűlés határozatának elfogadhatóan csak Sátoraljaújhely, Zemplén és Tussa tesznek eleget, amennyiben Zemplén és Tussa a megfelelően kiigazított számadásikat és költségvetéseiket közgyűlés elé beterjesztik. A sátoraljaújhelyi egyház pedig igazolja, hogy a kimaradottnak feltüntetett harangkereseti nyugták az 1914. évi számadásba vannak felvéve.

A magyarsági, szürnyegi, miglészi, lasztóci egyházak lelkészei egyszerű jelentést adnak be arra nézve, hogy a szükséges kiigazításokat eszközölték. A többi fent megnevezett egyházak, valamint jelentéstételre felhívott lelkészek semmiféle igazoló okiratot nem terjesztenek be.

1. Közgyűlés Sátoraljaújhely, Zemplén és Tussa számadásait megerősíti s gondnokainak a felmentést a szokásos fentartással megadja, valamint Zemplén és Tussa költségvetéseit jóváhagyja,

2. A többi, főként pedig a semmiféle jelentést be nem nyújtó egyházakat szigorúan, pénzbirdság terhe alatt utasítja, hogy számadásait, illetve költségvetéseiket, adókimutatásait a szóban lévő egyházmegyei határozatban megjelölt módon való kiigazítási záradékkal s a presbiterium aláírásával ellátva, azok másodpéldányait esperesi hivatalhoz 15 nap alatt megerősítés végett terjesszék be,

3. Ugyancsak fegyelmi eljárás terhe alatt utasítja a kistoronyai egyházat a Berecz Károlynak kiadott 1500 kor. kölcsön visszafizetésére

vonatkozó jelentés haladéktalan megtételére,

4. Berecz Antal volt nagy- és kistoronyai felügyelő-lelkészt a fent megjelölt fuvardíjak visszatérítésére s ennek 15 nap alatt esperesi hivatalnál történő bejelentésére,

5 A sátoraljaújhelyi egyházat az Enyedy Andor lelkész részére kiutalt kölcsön ügyét le-
tárgyaló presbiteri határozatnak az egyházmegye
esperésénél való haladéktalan benyújtására,

6. A nagyráskai egyházat a szóban levő
egyházmegyei határozat 3/e) alpontja 3 ik ki-
kezdésében bekívánt jelentés 15 nap alatti
megtételére,

7. Ugyancsak nevezett egyház lelkészét és
gondnokát 15 kor. illetéktelenül felvett fuvar-
díjnak az egyház pénztárába való visszafize-
tésére,

8. Sátoraljaújhelyt, Kistráskát, Hegyit, Nagy-
ráskát adófőkönyveik haladéktalan betérjeszté-
sére.

33. Főt. egyházkerületi közgyűlésünk 1915. évi őszi köz-
gyűlése 50. sz. határozatával az orosz betörés folytán elő-
állott mezőlaborci egyházkárosodás tárgyában útasította a
f.-zempléni esperest, hívja fel a mezőlaborci gondnokot, in-
dokolja azon eljárását, hogy az egyház úrasztali készleteit
miért nem helyezte biztonságba, holott erre vonatkozólag az
esperes a felhívást kellő időben megtette. Ez ügyre vonatkozó-
lag jelen évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 50. sz. hatá-
rozata szerint Böszörményi Sándor homonnai missiói lelkésznek
jelentése nem találtatott világosnak, mert nem tűnt ki belőle,
hogy kit terhel a felelősség s hogy nem lehetett volna-e azokat az
értékeket idejekorán megmenteni, miként az egyházkerületnek es-
peresekből és gondnokokból álló bizottsága javasolta s miként
az a lelkészeknek tudtúl adatott, újból felhívja tehát egyház-
megyénk az esperest, szólítsa fel a mezőlaborci gondnokot,
vajjon figyelmeztette-e őt a homonnai egyház lelkésze, hogy
az értékeket idejekorán, a rendelet kiadása után, helyezze
biztonságba. Csak ezután fog egyházmegyénk határozni a
felelősség tárgyában.

Esperes felhívására Kassay Endre mezőlaborci gondnok négy rendbeli levélben tett jelentést az ügyről, melyekben mindenikben azt állítja, hogy őt Böszörményi Sándor az értékeknek biztonságba helyezése iránt fel nem hívta, tőle ilyen értelmű útastást nem kapott. Mindamellett a gondnok saját iniciatívájából 1914 november havában, midőn már sejténi lehetett, hogy az oroszok a Kárpátokat megközelítik, az egyházi szerelvényeket 3 csomagban becsomagolva postán Homonnára akarta küldeni a lelkészhez, de miután a csomagot postán fel nem vették és miután később értesült róla, hogy az oroszok a Kárpátokat veszélyeztetik, — Szabados vezérkari százados autójának vezetőjét felkérte, hogy vigye le azokat Homonnára a lelkészhez. Az autó vezetője kérését teljesítette is, de este 9 órakor érkezvén Homonnára, a lelkészlakást sötéten találta, nem akarván azért háborgatni az alvó családot, a csomagot egy, a lelkész által ismert fűszeresnél hagyta azon kéréssel, hogy a lelkésznek adja át, ez azonban a zavar miatt másnap 20-án ígéretét nem teljesítésvén, csak 21-én vitte azt át a lelkészlakra, de akkor a lelkész családjával már elmenekült, ezért a csomagot az egyházi pénztárnok házánál, — a gondnok előtt ismeretlen egyén kezeihez — adta, ahol az oroszok eltakarodása után megtalálták az egyházi naplót összetépett állapotban, eme napló is a szerelvényekhez volt csatolva. Kivételt képez az úrvacsorai pohár, melyet a gondnok tulajdon ingóságaiával együtt akart megmenteni s azokkal együtt 22-én bevaggonirozta. De ezt a vonatot az oroszok elfogták, ezért a pohár az ingóságokkal odaveszett.

Az úrasztali készletekkel együtt elveszett takarékpénztári könyvecskébe 2935 korona volt beírva. Ez összeg a Mezőlaborci Takarékpénztárban volt elhelyezve. A könyv megsemmisítése iránt tudomása szerint dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész a lépéseket megtette, de a kir. járásbíró-ság megsemmisítő végzése vele mostanáig nem közöltetett. Egyéb-iránt úgy tudja, hogy az összegért a mezőlaborci járásbíró-ságnál senki sem jelentkezett.

Miután a mezőlaborci egyházi értékek elveszésénél Böszörményi Sándor lelkész részéről mulasztás és gondatlanság látszik fennfo-

rogni, egyházmegyei közgyűlésünk ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendeli s annak lefolytatására az egyházmegyei elnökséget felkéri.

34. F. évi tavaszi e.-megyei közgyűlésünk 52. sz. határozatával egy, a Virág József és Nemes Sándor tanácsbírákból álló küldöttséget azzal a megbizással küldötte ki a tussai egyházba, hogy mivel ott az egyházi adózás terén rendtelenségek, sőt visszaélések vannak, a hívekre az 1911. évtől kezdve a III. t.-c 13. §. figyelembevételével az egyházi adót vesse ki, továbbá, mivel az egyházi közigazgatás menetét zavarja az, hogy a tussai lelkész az egyházmegyei határozatokat már évek óta végre nem hajtja, vagy épen rosszul hajtja végre, azt is vizsgálják meg, hogy micsoda körülményben rejlik ennek a szomorú állapotnak az oka.

Ez ügyre vonatkozólag jelenti a küldöttség, hogy megbízatásának eleget nem tehetett, mert az adóügyre vonatkozó adatok oly későn érkeztek hozzá, hogy azokat feldolgozni fizikai lehetetlenség volt, egyúttal e körülmény okára is rámutat, arra nevezetesen, hogy presbiterium nincs, a lelkész ezért nem képes eleget tenni kötelességének.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentés tudomásul vétele mellett felhívja a küldöttséget, hogy jelenjék meg a tussai egyházban, készítse el a szóbanforgó adóketetést, útasítsa a lelkészt, vagy ennek megtörténte után járjon el az E. T. idevonatkozó rendelkezései szerint, ezután pedig az esperes a kivetést, ha ellene felebbezés be nem adatik, az egyházmegye nevében erősítse meg.

35. Olvastatott a tanügyi biz. elnök jelentése az egyházmegye népiskoláinak 1915/16. évi tanügyi állapotáról, amint következik :

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A felsőzempléni ref. egyházmegye népiskoláinak 1915/16. évi tanügyi állapotáról, a körlátogatók jelentései

s az „E“ mintájú tabella, valamint a nem felekezetünkhöz tartozó elemi iskolákba járó református növendékek vallásoktatásáról felvett jegyzőkönyvek alapján, jelentésemet következőkben van szerencsém beterjeszteni.

Istenünk áldó kegyelme megmentette, megkímélte ugyan már ez esztendőben egzházmegyénk területét, lakosságát az ádáz ellenség múlt évi kétségbeesésig fokozott zaklatásaitól s békésebb mezőn gazdagabban fejlődnek a tanügy iránt való érdeklődés nemes virágai és gazdagabb lesz a gyümölcs is, melyet a békés munka eredményezett, de a nehéz gond, a féltő aggodalom s a minden oldalról fenyegető veszedelmek rémes fellegeinek nyomasztó ereje mégis észrevehetően bénítólag hatott a tanügy munkásainak teljes sikerü működésére sőt a gyermeksereg lelkületére is. E mellett, mivel a honvédelem folytán megfogyatkozott munkaerő pótlására a magasabb osztályok növendékei és az ismétlő-iskola kötelesek felsőbb hatósági rendelettel az iskolázás alól felmentettek s az iskolai esztendő is szokatlanul megrövidített és végül mivel sok egyház tanítója még ma is hadiszolgálatot teljesít s az így megüresedett tanítói állások vagy szegénység, vagy alkalmas munkaerő hiánya miatt helyettesekkel be nem tölthettek: mindezen körülmények hátráltató és káros befolyással voltak egyházmegyénkben — mint bizonyosan másutt is — a népoktatás és nevelés szent ügyére.

Van az egyházmegyénkben 31 református felekezeti iskola; ezeken kívül jártak a gyermekek 15 állami és három más felekezetű iskolába.

Mindennapi iskolaköteles volt 844 fi, 852 nő, összesen 1696; hárommal kevesebb mint a múlt esztendőben. Ebből saját iskolánkba járt 436 fi, 452 nő, összesen 888; állami iskolába 266 fi, 257 nő, összesen 523; más vallású iskolába 51 fi, 43 nő, összesen 94; középfokú iskolába 15 fi, 2 nő, összesen 17; nem járt iskolába 79 fi, 95 nő, összesen 174, mely összeg — bár a tankötelesek számának több mint 10% teszi ki — ahoz viszonyítva, hogy a múlt évben 431 mindennapi beiskolázatlan gyermek volt, a háborús viszonyok tekintetbe vétele mellett megnyugtató javulást mutat.

Ismétlő iskolaköteles volt 351 fi, 341 nő, összesen 662; 46-al kevesebb mint a múlt esztendőben. Ebből járt helyben 116 fi, 140 nő, összesen 256; polgári iskolába 20 fi, 41 nő, összesen 61; iparos iskolába 26 fi, gimnáziumba 28 fi, összesen 371; nem járt iskolába 321; 79-el kevesebb, mint a múlt esztendőben. Hogy ilyen nagy a beiskolázatlan ismétlő tankötelesek száma, ennek oka az, mert a háborúszülte munkaerőhiány, hogy a gazdálkodásnál segédkezhessenek, teljesen elvonja a nagyobb gyermekeket az iskolától, több egyházban pedig ismétlő-iskola e miatt egyáltalában nem is volt.

VI. osztályú iskola volt 18; V. osztályú 7; IV. osztályú 1. Az 1915/16-ik iskolai évben részint tanítóhiány, részint a tantermeknek katonai célokra való lefoglalása következtében szünetelvén az iskola, a gyermekek hiányos ismeretei miatt az V., illetve VI. osztály az 1915/16-ik iskolai évben nem volt felállítható, sőt bizonyos, hogy ez a törvénytelen állapot fenti okokból kifolyólag még több éven át ismétlődni fog.

A szellemi állapotot illetőleg, kiváló iskola volt 7, u. m. Abara fiú- és leányiskola; Deregyő, Ladamóc, Lasztóc, Málca és Nagytoronya; kielégítő 15, u. m. Alsónehály, Bánóc, Vásárhely, Csarnahó, Nagy- és Kisbári, Kistráska, Kolbása, Magyarizsép, Magyarsas, Szürnyeg, Miglész, Kistoronya, Szöllöske, Tussa és Hór.

Vallástanítás szempontjából kiváló iskola volt 13 u. m. Berettő, Bodzásújlak, Gálszécs, Gercsely, Töketerebes, Homonna, Nagymihály, Rebrény, Nagykázmér, Cselej-Egres, Málca, Sátoraljaújhely és Szerdahely; kielégítő 6, u. m. Morva, Lazony, Kiszte, Zemplén, Kelecsény, Lasztomér és Legenye.

Ne volt megvizsgálható a kisazari és az imregi iskola, mert a látogatóság jelentése szerint az említett egyházakban működő tanítók a miniszteri rendelet alapján már május közepén bezárták az iskolai évet, így május végén, mikor az iskolalátogatóság járt, az évi taneredményről számot nem adhattak. Ugyancsak nem tüntethető fel az eredmény Zemplénben sem, mert a hadba vonult tanító helyett a lelkész csak április 21-éig végezte a tanítást.

A vallástanítás nem volt megvizsgálható Gatályban, mert az anyaszentegyháztól távol esik s mindössze 3 gyermeknek kellett volna tanítani, kiknek csak hetenként egy órai tanítása is a mai viszonyok mellett 8—10 kor. fuvardijába került volna a lelkésznek, melyet nem állott módjában az ingyendologra ráfizetni.

A hosszúlázi állami iskolából a sátoraljaujhelyi állami s a kazsói állami iskolából a hardicsai ref. felekezeti iskolába jártak vallásoktatásra a gyermekek s így ezekről külön jelentés, illetve osztályozás nincs.

Egyáltalában nem volt iskolázás Garanyban, Szalókon és Nagyráskán. Szalók olyan szegény, kis filiális egyház, hogy önerejéből segéd, illetve helyettes tanítót nem tarthat. Az egyház lelkésze távol lakik, a tanítást nem végezheti. Garany a legnagyobb igyekezet és áldozatkészség mellett sem tudott segédet kapni. Lelkésze szintén távol lakik. Nagyráskán a lelkész — magas életkorára hivatkozva, — a tanításra nem vállalkozott. Helyettes tanítót nem sikerült keríteniök. Legközelebbi jelentésemken is rámutattam már ezekre a bajokra. Múlt év óta kedvezőbb elbánásban is részesült a tanítás ügye több egyházban. A Nagytiszteletű Egyházmegyei közgyűlés bölcsességére vár, hogy a jövő iskolai évben ezen káros és szomorú állapot nevezett helyeken is megszüntettség.

Az egyházmegye 26 fitanítója közül hadi szolgálatot teljesít 13, u. m. Varga Gyula bánóczi, Zalányi György vásárhelyi, Szekeres István morvai, Könyves Kálmán garanyi, Szabó Imre szalóki, Frenczel József gálszécsi, Liszkay Bertalan hardicsai, Nyitray György lasztoméri, Könyves Andor miglészi, Nyiry Gyula nagyráskai, Sikolya Albert nagytoronyai, Bottka Gyula kistoronyai és Gyarmathy László zempléni tanító.

Ezek közül hadifogságba jutott: Szabó Imre, Zalányi György, Bottka Gyula, Könyves Andor, Varga Gyula, Könyves Kálmán és Gyarmathy László. A többiek felett a háború írtó viharában megtartó gonddal örködött Istenünk áldó kegyelme.

32 tanterem közül nem törvényszerű 1, az alsómihályi. Itt — mint méltóztatik tudni — már évekkel

ezelőtt megindult a mozgalom arra nézve, hogy a felekezeti iskolát beszüntetve, községi iskolát állítanak fel, de a szándék megvalósításának a háborús állapotok gátat vetettek s békésebb idők bekövetkeztéig ezen a bajon segíteni nem lehet.

Az iskola felszerelése hiányos 8 egyházban, u. m. Bánócz, Vásárhely, Morva, Szalók (ezeken a helyeken a beszállásolt katonák tették tönkre a tanszereket) Kisazar, Kisráska, Malca és Kistoronya.

Tisztaság szempontjából az iskola helyisége és környéke nem felel meg a szabályrendelet követelményeinek Magyarizséken. Itt a tanítónő tanítás tekintetében is — a látogatóság jelentése szerint — nagyobb buzgalomra serkentendő, egyben utasítani méltóztassék, hogy az iskolai helyiség tisztántartására több gondot fordítson.

A tanítói szakkönyvtár a legtöbb helyen csak a „Néptanítók Lapja“ megörzött évfolyamaiból áll; ezenkívül ilyenmü szakmunkák csak Abarán, Lasztócon, Szöllöskén, Lodomócon, Zemplénben, Szürnyegen és Lasztómérban vannak.

A tanítói lakás rossz Alsómihályiban, Málcán és Miglészen.

A tanítók fizetése az egyházaktól 10.888 korona, s az államtól 42.276 korona.

Másvallású járt hozzánk: római kath. 122, görög kath. 87, izraelita 86, összesen 295.

Népiskolai könyvtár nincs Nagytoronyán, Kistoronyán, Alsómihályiban és Kisazarban. Ezen egyházak előljáróságairól a beíratási díjak miként való kezelését, vagy eddig mi célra való felhasználását számon kérni s a népiskolai könyvtárnak záros határidőn belül felelőségre terhe alatt való beszerzésére utasítani méltóztassék.

Végzem jelentésemet azzal az óhajttal, hogy illesse elismerés a tanügy azon munkásait, kik e küzdelmes napokban, irtó viharok között is, megfeszített szorgalommal, igaz hűséggel igyekeztek a szentügy mezején fáradozni s a kötelesség teljesítésben resteknek legyenek követésre méltó példányképei. hogy a nagy nemzeti veszedelemben a kicsinyek seregének, a megtépelt haza jövője reményeinek tanítása és nevelése terén miként

lehet és kell a munkára rendelt időt feladatunk elvégzésére s a hivatás igaz betöltésére felhasználni!

Mély tisztelettel vagyok

Lasztomér, 1916. szept. 16-án.

A Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlésnek

alázatos szolgája:

Virág József,

tanügyi biz. elnök.

Egyházmegyei közgyűlés a tanügyi bizottság elnökének jelentésében foglaltakat tudomásul veszi, azokkal kapcsolatban, s annak javaslatai alapján a következő határozatokat hozza:

1. Felhívja a garanyi, szalóki, hardicsai és nagyráskai egyházakat, hogy a tanítóik hadbavonulása miatt szünetelő tanítás rendes menetét, ha másként nem lehet, női helyettesek alkalmazásával biztosítsák annyival inkább, mert a legújabban kiadott kultuszminiszteri rendelet a helyettesek fizetését 800 koronáig kiegészíti.

2. Útasítja a vásárhelyi, morvai, szalóki, kisazari, kistráskai, málcai, kistoronyai egyházakat, hogy hiányos iskolai felszereléseiket a törvény követelményeinek megfelelőleg kiegészítsék.

3. Ugyancsak útasíttatik a magyarizségi tanítónő, hogy a tanítás tekintetében nagyobb buzgóságot fejtsen ki, nemkülben az iskola helyiségének és udvarának tisztántartására nagyobb gondot fordítson.

4. A málcai és miglészi egyházak felhívatnak, hogy tanítói lakásuk megfelelő állapotba való helyezését a lehetőség szerint gondoskodjanak.

5. Szigorú felelőség terhe alatt útasítja a nagytoronyai, kistoronyai, alsómihályi, kisazari

egyházak előjáróságait, hogy a már évek óta beszedni kötelezett 50 filléres beíratási díjakból — amelyek más célra nem fordíthatók — a népiskolai ifjúsági könyvtár valamelyik típusát beszerezzék, s ennek megtörténtéről 30 nap alatt esperesi hivatalhoz jelentést tegyenek.

36. Tavaszi e.-m. közgyűlés 56. pontjára a Málcán elkövetett vallássérelemre a málcai lelkész jelenti, hogy Magyar János málcai róm. kath. lelkész előtte azt a kijelentést tette, hogy őt Jencsó Jánoshoz hívták s azért ment el és nem önként ajánlkozott oda, jövőre pedig óvatosabban fog eljárni.

További intézkedés szüksége fenn nem forogván, tudomásul szolgál.

37. Nyomárkay Aurél főgondnok és Hutka József esperes, mint a Király Péter málcai lelkész beiktatására esperesileg kiküldött küldöttség az ezen alkalommal a presbyterium ülésében felvett jegyzőkönyv kapcsán jelentést tesznek arról, hogy Király Péter málcai lelkészt 1916. évi augusztus hó 6-án a szokásos módon hivatalába ünnepélyesen beiktatták.

Tudomásul szolgál.

38. A ladamóci egyház Bodnár Lajos erdőhorvátii segédlelkészt Szeghő Benő zempléni lelkész t. bíró és Soltész Gyula világi küldött, mint az egyházmegyei elnökség kiküldötteinek jelenlétében és vezetése alatt 1916. évi július hó 16-án tartott lelkészválasztó közgyűlésén 3 pályázó közül közfelkiáltással egyhangulag lelkésszé választotta.

Miután a választás a csatolt okmányok szerint az egyházi törvények ide vonatkozó rendelkezései szerint ejtetett meg, ellene felebbezés be nem adatott, egyházmegyei közgyűlésünk Bodnár Lajos erdőhorvátii segédlelkészt a ladamóci egyház lelkészének kijelenti, a választást megerősíti s erről a főt. egyházkerületet értesíti.

39. Az alsómihályii egyház Kajdy Menyhért alsódobszai lelkészt, Erdélyi András lasztóci lelkész és Bernáth Aladár világi tanácsbíró, mint az egyházmegyei elnökségi kiküldöttei jelenlétében és vezetése alatt 1916. évi június hó 25. napján Alsómihályiban tartott lelkészválasztó közgyűlésen 5 pályázó közül közfelkiáltással egyhangúlag lelkészévé választotta.

Miután a választás a csatolt okmányok szerint az egyházi törvények ide vonatkozó rendelkezései szerint ejtetett meg, ellene felebezés be nem adatott, egyházmegyei közgyűlésünk Kajdy Menyhértet az alsómihályii egyház lelkészének kijelenti, a választást megerősíti s erről a főt. egyházkerületet értesíti.

40. A ladamóci egyház megerősítés végett beterjeszti a 4 példányban kiállított és esperesileg megerősített lelkészi díjlevelet.

Egyházmegyei közgyűlésünk a ladamóci egyház lelkészi díjleveleit, melyek az eredetivel teljesen megegyeznek, megerősíti, s hasonló célból a főt. egyházkerületre felterjeszti.

41. Az alsómihályii egyház megerősítés végett beterjeszti a 4 példányban kiállított s esperesileg már megerősített lelkészi díjlevelet.

Egyházmegyei közgyűlésünk az alsómihályii egyház lelkészi díjleveleit, melyek az eredetivel mindenben megegyeznek, megerősíti, hasonló célból a főt. egyházkerületre felterjeszti.

42. Az időszaki tanács tagjaiul megválasztatnak

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Péter Mihály, Szeghő Bénéjám papi; Dókus Gyula világi tanácsbírák, mint rendes; Tudja Mihály, Virágh József papi, Nemes Lajos világi tanácsbírák, mint póttagok.

43. Az őszi egyház kerületi közgyűlésre az egyházmegye képviselőjében a következők küldetnek ki:

Az elnökség mellett Szeghő Béni, Kozma Antal papi tanácsbírák. Sallay Béla papi aljegyző, Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi tanácsbírák, Bernáth Béla világi főjegyző, mint rendes, Virág József papi, Bajusz Andor világi tanácsbírák, mint póttagok.

44. Sallay István kisbárai lelkész következő indítványát terjeszti egyházmegyei közgyűlés elé: Egyházmegyénk pártolólágg álljon mellé annak a nagy horderejű mozgalomnak, melyet a Kálvin-szövetség, az egyházi hivatalnokok betegsegélyző intézményének megalkotása érdekében kezdett, s intézzen felterjesztést az egyházkerületi közgyűléshez az intézmény felállítását célzó törekvés felkarolása érdekében.

Egyházmegyei közgyűlés ez indítványt megvitattatás végett átteszzi a lelkészegyesületi közgyűléshez.

45. Hori tanító panasza a hori egyház ellen, hogy az iskola udvarán levő kutat megcsináltatni nem akarja.

Utasítatják a hori egyház, hogy az iskola udvarán levő kutat 30 nap alatt használható állapotba helyezze s annak megtörténtét jelentse.

46. Kozma Antal magyarsági lelkész, hivatkozással a tavaszi e.-megyei közgyűlés 49. c) pontja alatt hozott azon határozatra is, mely szerint a magyarsági egyház utasított, hogy a költségvetésben mutatkozó hiány elenyésztesítéséről valami módon gondoskodjék, s a khártacsonkítás kárpótlása címén, a lelkész részére felvett szükségletre vonatkozólag pedig a congrua felemeléséért haladéktalanul folyamodjék: az egyház presbytériumában kelt kérvénnyel fordul egyházmegyei közgyűlésünkhöz, kérve, hogy miután az egyházközség több adófizető tagja elhunyt s utánuk adófizető örökösök nem maradtak s e cimén 74 korona jövedelemcsonkítás állott

elő a lelkész számára, melyet az egyház tagjai vagy az egyház pénztára sem fedezhetnek szegénységök miatt — egyházmegyei közgyűlésünk kérvényeket pártolólag terjessze fel a felsőbb egyházi hatóságokhoz, hogy ezek után a minisztérium a jövedelem csonkúlást az 1898: XII. t.-c. alapján pótolhassa.

Tekintve azon körülményt, hogy a magyarsági lelkésznek az általa megjelölt uton való fizetésekiegészítése nem volna célirányos, sőt az ezzel járó jövedelem revízió folytán könnyen hátrányossá válhatnék rá nézve, egyházmegyei közgyűlésünk útastja a magyarsági lelkészt, hogy a 74 korona jövedelemcsonkúlását az adócsökkentési segély felemeltetésével pótolassa, miután pedig eziránt az egyház közvetlenül az egyetemes konventhez tartozik fordulni, útasítatik az egyház, hogy ez irányú kérvényével közvetlenül oda folyamodjék.

47. A sátoraljaújhelyi egyház presbyteri és közgyűlésében kimondotta, hogy egyfelől a 6% os adókulcsot 1917. január hó 1-től 10%-ra emeli fel, másrészt pedig, hogy a templomjavítás céljaira 50,000 koronáig terjedhető 6% os kölcsönt vesz fel a tiszáninneri egyházkerület pénztárából.

Egyházmegyei közgyűlésünk, miután az 50,000 koronáig terjedhető kölcsön felvételére és az egyházi adónak 6%-ról 10%-ra 1917. január 1-től felemelésére vonatkozó presbyteri és közgyűlési határozat szabályosan jött létre s ellene senki felebbezést nem adott be, e határozatokat megerősíti, az 50,000 koronáig terjedhető kölcsön felvételére vonatkozó határozatot pártolólag terjeszti a főt. egyházkerületre.

48. Zemplénavármegye kir. tanfelügyelője egyházmegyénk espereséhez intézett 3212/1916. sz. átiratával felhívta egyházmegyénk esperesét, hogy Karakó Ferenc szürnyegi ref. tanítót útasítsa, miszerint előrehaladott korára való tekintettel adja be nyugdíjaztatása iránti kérvényt. S ha erre az illető nem

volna hajlandó, ellene a fegyelmi eljárást indítsa meg. A tanfelügyelő ugyanis 1916. évi április 29-én meglátogatván a szürnyegi iskolát, meggyőződött arról, hogy az első osztályosok közül csak azok tudtak valamit olvasni, akik ismételnék, az egy éve járók ellenben a betűt sem ismerik. A mulasztókat a községi előjárásának ki nem adja, az egyházi hatóság által kiadott tantervet megközelítőleg sem hajtja végre.

Karakó Ferenc, akinek iskoláját az iskolalátogatóság kielégítőnek találta, de azon megjegyzéssel, hogy tőle, akinek iskolája mindig kitűnő volt, több eredményt várna, — az espereshez intézett levelében a tanfelügyelő átiratában foglalt kifogásokkal szemben különféle okokkal védekezik, egyúttal kijelentette mindezen iratában, mind a tanfelügyelő előtt élőszóval, hogy a háború után nyugdíjaztatását fogja kérni, melyet a tanfelügyelő tudomásul vett s 3949/1916. sz. a. az espereshez intézett átiratában Karakó Ferencnek a háború alatti nyugdíjazásától hajlandó eltekinteni.

Egyházmegyei közgyűlésünk Karakó Ferenc szürnyegi tanító azon kijelentését, hogy a háború után nyugdíjaztatását kérelmezni fogja, tudomásul veszi, ez ügyben azért a további lépéseket beszünteti.

49. Egyházmegyei pénztárnok beterjeszti az országos lelkészi nyugdíjintézet 1916. évi járulékairól szóló kimutatást.

Egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik s felhivatnak a lelkészek és egyházak e járulékoknak október hó 31-ikéig az egyházmegyei pénztárnoknál való befizetésére.

KIMUTATÁS

az egyházmegye egyházainak és lelkészeinek folyó évi orsz. lelkészi nyugdíjintézeti járulékairól:

	K.		K.
Abara --- ---	51·04	Bánóc --- ---	55·58
Horkay Bertalan ---	89·32	Hutka József --- ---	97·27
Alsóhihályi --- ---	41·98	Deregnyő --- ---	53·06
Cseh Pál --- ---	73·47	Tudja Mihály ---	92·86

Gálszécs --- --- ---	53·48	Böszörményi Sándor	81 27
Péter Mihály --- --- ---	93·59	Kisazar --- --- ---	41·38
Gercsely --- --- ---	59·80	Máthé Miklós --- --- ---	72·42
Botka Bertalan ---	104·65	Kisráska --- --- ---	42·84
Hardicsa --- --- ---	49·---	Horkay Lajos --- --- ---	206·97
Séra János --- --- ---	85·75	Ladamóc --- --- ---	40·---
Kazsó --- --- ---	63·06	Bornemissza István ---	202·---
Kolbása --- --- ---	49·20	Csarnahó --- --- ---	35·21
Szombathy Pál --- --- ---	86·10	Berec Antal --- --- ---	225·37
Lasztóc --- --- ---	48·54	Nagytoronya --- --- ---	32·---
Erdélyi András --- --- ---	84·95	Kerekes Kálmán --- --- ---	241·52
Lasztomér --- --- ---	58·06	Migléc --- --- ---	33·46
Virág József --- --- ---	101·61	Szilágyi László --- --- ---	182·23
Magyarsas --- --- ---	48·66	Bodzásújlak --- --- ---	47·40
Kozma Antal --- --- ---	85·16	Helmechy Antal --- --- ---	214·95
Málca --- --- ---	112·43	Kisbári --- --- ---	32·16
Nagyráska --- --- ---	48·90	Sallay István --- --- ---	179·39
Sztankovics Lajos --- --- ---	85·58	Szőllőske --- --- ---	46·42
Sátoraljaújhely --- --- ---	38·32	Sallay Béla --- --- ---	81·24
Szalay Béla --- --- ---	67·06	Legenye --- --- ---	33·10
Tusa --- --- ---	54·28	Győry István --- --- ---	167·16
Nyitray Lajos --- --- ---	226·99	Magyarizsép --- --- ---	40·24
Zemplén --- --- ---	54·76	Szondy István --- --- ---	243·70
Szeghő Benő --- --- ---	95·88	Sátoraljaújhely --- --- ---	61·80
Homonna --- --- ---	46·44	Enyedy Andor --- --- ---	406·64

Tudja Mihály,
egyházmegyei pénztárnok.

50. Egyházmegyei pénztárnok bemutatja az országos egyházi közalap járulékairól szóló 1916. évi kimutatását.

Egész terjedelemben jegyzőkönyvbe foglaltatik, mint alább következik s felhivatnak az egyházak, hogy ezen járulékokat október 31-ig fizessék be.

KIMUTATÁS

az egyházmegye egyházainak folyó évi orsz. közalap járulékairól.

1. Abara—Mézpest --- --- --- ---	53 K 52 f.
2. Alsómihályi—Kiskázmér --- --- --- ---	21 „ 84 „
3. Bánóc f.-egyházai, szórványai --- --- --- ---	57 „ 20 „

4. Morva	---	---	---	---	---	---	---	8	”	72	”
5. Vásárhely	---	---	---	---	---	---	---	37	”	44	”
6. Bodzásújlak	---	---	---	---	---	---	---	11	”	60	”
7. Garany	---	---	---	---	---	---	---	30	”	72	”
8. Csarnahó	---	---	---	---	---	---	---	32	”	—	”
9. Deregnyő	---	---	---	---	---	---	---	45	”	28	”
10. Szalók	---	---	---	---	---	---	---	7	”	28	”
11. Gálszécs társegyházai, szórványai	---	---	---	---	---	---	---	17	”	28	”
12. Gercsely—Kiszte szórványai	---	---	---	---	---	---	---	18	”	80	”
13. Hardicsa—Töketerebes	---	---	---	---	---	---	---	61	”	12	”
14. Homonna f.-egyházai, szórványai	---	---	---	---	---	---	---	46	”	40	”
15. Kazsó—Berencs	---	---	---	---	---	---	---	7	”	36	”
16. Kisazar—Nagyazar szórványai	---	---	---	---	---	---	---	11	”	12	”
17. Kisbári	---	---	---	---	---	---	---	8	”	40	”
18. Nagybári	---	---	---	---	---	---	---	27	”	04	”
19. Kisráska—Hegyi	---	---	---	---	---	---	---	25	”	20	”
20. Kolbása szórványai	---	---	---	---	---	---	---	17	”	28	”
21. Ladamóc	---	---	---	---	---	---	---	33	”	20	”
22. Lasztóc—Nagykázmér	---	---	---	---	---	---	---	15	”	60	”
23. Lasztomér társegyházai, szórványai	---	---	---	---	---	---	---	71	”	20	”
24. Legenye—Csörgő	---	---	---	---	---	---	---	16	”	24	”
25. Magyarizsép társegyházai, szórványai	---	---	---	---	---	---	---	23	”	36	”
26. Magyarass f.-egyházai	---	---	---	---	---	---	---	9	”	28	”
27. Imreg	---	---	---	---	---	---	---	17	”	52	”
28. Szürnyeg	---	---	---	---	---	---	---	25	”	56	”
29. Málca társegyházai, szórványai	---	---	---	---	---	---	---	29	”	36	”
30. Migléc—Vécse	---	---	---	---	---	---	---	17	”	36	”
31. Nagyráska	---	---	---	---	---	---	---	21	”	60	”
32. Nagytoronya	---	---	---	---	---	---	---	15	”	84	”
33. Kistoronya	---	---	---	---	---	---	---	23	”	28	”
34. Sátoraljaújhely	---	---	---	---	---	---	---	229	”	84	”
35. Szöllőske	---	---	---	---	---	---	---	13	”	20	”
36. Bodrogszerdahely	---	---	---	---	---	---	---	31	”	60	”
37. Borsi	---	---	---	---	---	---	---	9	”	76	”
38. Bodrogszög	---	---	---	---	---	---	---	5	”	84	”
39. Tusa társegyházai, f.-egyházai	---	---	---	---	---	---	---	56	”	40	”
40. Zemplén szórványai	---	---	---	---	---	---	---	36	”	32	”

október hó 31-ig befizetendő.

Tudja Mihály,
egyházmegyei pénztárnok.

50. Virágh József tanügyi biz. elnök indítványára

egyházmegyei közgyűlés határozatilag ki-
mondja, hogy az 50 filléres iskolai beiratási
díjakból befolyt összegek a gondnoki számadá-
sokban minden évben nyilvántartandók.

51. Bottka Bertalan gercselyi lelkész azt a kérelmét ter-
jeszti közgyűlés elé, hogy a zemplénkelecsényi állami iskolá-
ban teljesített vallásitanításért, — miután az állam csak leg-
kevesebb 10 növendék után folyósít vallásitanítási tisztelet-
díjat, ennyi ref. növendék pedig a szóban levő iskolában
nincsen — valamely felhasználható forrásból, bizonyos ösz-
szegű díjat számára megállapítani sziveskedjék.

Közgyűlés utasítja a segélyosztó bizottsá-
got, hogy a belátása szerint felhasználható for-
rásból és megállapított összegig bizonyos díjat
Bottka Bertalan gercselyi lelkész részére a
zemplén-kelecsényi állami iskolában teljesített
vallásoktatásért a lehetőség szerint utaljon ki.

52. Ezen jegyzőkönyvi pontok a Sátoraljaújhelyen 1916.
szept. 27-én tartott hitelesítő bizottsági ülésen

meghitelesítették.

I.

Közigazgatási bírósági ügyek.

I.

JEGYZOKÖNYV.

Felvétellett Sátoraljauhelyben 1916. évi szeptember hó 27 én a felsözempléni református egyházmegye közigazgatási bíróságának ülésében.

Jelen voltak :

Hutka József esperes és Bernáth Aladár legidősebb tanácsbíró (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt Virág József, Szeghő Benő, Kozma Antal, Tudja Mihály papi tanácsbírák. Mint előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály tanácsbíró és főjegyző.

A felek részéről: Enyedy Andor sátoraljauhelyi lelkész.

Tárgy: Dókus Ernő sátoraljauhelyi egyháztág feleb-bezése a sátoraljauhelyi egyház presbytériumának határozata ellen, adókivetés iránti feleb-bezés tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekelttségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen meg-alakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, amely szerint a sátoraljauhelyi ref. egyház lelkésze és főgondnoka 1916. április 18-iki kelettel, Dókus Ernő sátoraljauhelyi egyháztágot arról értesítették, hogy reá az egyház presbytériuma az 1916.

évre 67 K 70 fillér egyházi adót vetett ki s hogy ha ezen összeget november hó 1-ig be nem fizetné, kényszerbehajtást fognak ellene igénybe venni.

Dókus Ernő sátoraljaujhelyi egyháztág ezen kivetést és az e körüli eljárást magára nézve több okból sérelmesnek, szabály- és törvényellenesnek találván, ellene a törvényes határidőn belül felebbezéssel élt.

A sátoraljaujhelyi egyház presbyteriuma 1916. június hó 7-én tartott ülésében a felebbezést elutasította.

A presbytérium ezen elutasító határozata ellen Dókus Ernő a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságához a törvényes határidőn belül felebbezést nyújtott be, ameyben elmondja, hogy a sátoraljaujhelyi egyház presbytériumához benyújtott felebbezésében is hangoztatott következő sérelmeket. Sátoraljaujhelyi egyházi adója évek előtt 14 kor. 38 fillérben lett megállpítva. Ő ezen adóját minden évben pontosan kifizette s a jelen évre is január 3 án. Tudomása szerint ezen új adókivetés 15 napra közszemlére kitéve nem lett, ennek megtörténte közhírré nem tétetett, felsőbb hatósági jóváhagyást nem nyert. Holott e tekintetben az E. T. III. t.-c. 19., illetőleg 10. §-a imperative rendelkezik, avagy ha ezeket a presbytérium beigazolná is, a kivetésről őt a fenti törvény 19. §-a szerint írásban nem értesítették. Már pedig ő Legenyén bír. állandó lakhellyel, ott köteles fizetni az egyházi adó egész terhét. Sátoraljaujhelyben az év csak igen kis részét tölti, itt tehát külbirtokosnak tekintendő, amint eddig annak is tekintetett, ahol a reája eső adónak csak 25⁰/₀-át tartozik fizetni.

Ezután a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága zárt ülésben egyhangúlag meghozta a nyílt ülésben kihirdetett következő

ítéletét:

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága Dókus Ernő sátoraljaujhelyi külbirtokos egyháztág felebbezésének helyt adva, a sátoraljaujhelyi egyház presbytériumának ezen ügyben hozott határozatát megváltoztatja s az egyház presbytériumát utasítja, hogy Dókus

Ernö sátoraljaujhelyi egyháztagra, mint külbirtokosra vesse ki, a reá az E. T. idevonatkozó §§-ai szerint az 1916. évi egyházi adót, beszámítva abba a 14 K 38 fillért.

Indokok.

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága a sátoraljaujhelyi egyház lelkészének és főgondnokának a Dókus Ernő felebbezéséhez csatolt s a presbytérium nevében írott beadványából azt ugyan, hogy az adókiivetés jegyzéke 15 napra közszemlére volt kitéve s ennek megtörténte szokásos módon szószéki kihirdetés által közszemlére volt kitéve, beigazoltnak vette, de miután másrésről Dókus Ernőre a sátoraljaujhelyi egyház presbytériuma, mint rendes egyháztagra vetette ki az évi egyházi adót, holott ő Legenyén bír állandó évi lakhellyel s ott tartozik fizetni az egyház adó egész terhét, Sátoraljaujhelyben pedig csak külbirtokos, ahol a reája eső egyházi adónak az E. T. III. t.-c. 10. §-ának 4. bekezdése szerint csak 25%-ával róható meg, ezért kellett a sátoraljaujhelyi egyház presbytériumának e tárgyban hozott határozatát megváltoztatni s a presbytériumot útasi tani, hogy Dókus Ernő külbirtokos egyháztagra a fenti törvény rendelkezései szerint vesse ki az 1916. évi egyházi adót. A 14 kor. 38 fillért azért rendelte a bíróság beszámítani, mert igazolva lett, hogy Dókus Ernő a régi kivetés alapján reá az 1916. évre eső adóját 1916. jan. 3-án befizette.

Ezen ítélet felek előtt azzal hirdettetett ki, hogy az ellen az E. T. III. t.-c. 191. §. 3. bekezdése szerint további felebbezésnek helye nincs.

Kmf.

Hutka József

esperes, a bíróság egyházi elnöke.

Bernáth Aladár

h. e.-m. gondnok, a bíróság vil. elnöke.

Péter Mihály

előadó, jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Sátoraljauhelyben 1916. évi szeptember hó 27-én, a felsőzempléni református egyházmegye közigazgatási bíróságának ülésében.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok (tárgyalás-vezető) kettős elnöklete alatt Kozma Antal, Tudja Mihály, Virágh József, Szeghő Béni papi, Bernáth Aladár világi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály tanácsbíró és főjegyző.

A felek részéről: Enyedy Andor sátoraljauhelyi lelkész és Bányay János sátoraljauhelyi egyháztag.

Tárgy: Bányay János sátoraljauhelyi egyháztag felebbezése a sátoraljauhelyi egyház presbytériumának elutasító határozata ellen, a reá az 1916. évre kivetett egyházi adó felebbezése tárgyában.

Tárgyalást vezető einök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, mely szerint Bányay János sátoraljauhelyi egyháztag a presbytérium azon határozata ellen, hogy reá az 1916. évre az eddig fizetett 3 K 60 fillér helyett 9 K 26 fillér egyházi adót vetett ki, felebbezéssel élt azon indokolással, mert neki semmi néven nevezendő vagyona nincs, így polgári adót nem fizet, az újabb adóemelést azért alaptalannak találja.

Ezek után a felsőzempléni református egyházmegye közigazgatási bírósága a felek meghallgatása után zárt ülésben egyhangúlag meghozta a nyílt ülésben kikirdetett következő

ítéletet:

A felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bírósága Bányay János sátoraljauhelyi egyháztag felebbezésének helyt adva, az egyház presbytériumának ezen ügyben hozott határozatát megváltoztatja s kimondja, hogy Bányay János az 1916. évre is 3 K 60 fillér s nem az új kivetés szerint 9 K 20 fillér egyházi adót tartozik fizetni.

Indokok:

Az egyházmegyei bíróság beigazolta, hogy Bányay János semminemű vagyonnal nem bír, polgári adót nem fizet, így az 1916. évre is csak az eddig fizetett 3 K 60 fillér adóval róható meg.

Az ítélet a felek előtt azzal hirdettetett ki, hogy az egyházi törvény III. t.-c. 191. §. 3. bekezdése szerint az egyházmegyei bíróság ilynemű ügyekben hozott ítélete ellen felebbezésnek helye nincs.

Kmf.

*Hutka József*esperes,
a bíróság egyházi elnöke.*Dókus László*e.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.*Péter Mihály*

előadó, jegyzőkönyvvezető.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sátoraljauhelyen 1916. évi szeptember hó 27-én, a felsőzempléni református egyházmegye közigazgatási bíróságának ülésében.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok (tárgyalásvezető) kettős elnöklete alatt Tudja Mihály,

Virágh József, Szeghő Benő papi, Bernáth Aladár világi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály tanácsbíró és főjegyző.

A felek részéről: Kozma Antal magyarsasi lelkész és Kuthy Anna magyarsasi tanítónő.

Tárgy: Kuthy Anna magyarsasi tanítónő felebbezése a magyarsasi egyház presbytériumának elútasító határozata ellen az iskola fűtése tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalkult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, mely szerint Kuthy Anna tanítónő felebbezéssel élt a magyarsasi egyház presbytériumának azon határozata ellen, mely őt arra kötelezte, hogy az eddig fizetett 80 koronáért az iskolai termet tovább is fűtse, illetőleg elútasította azon kérelmével, hogy a presbytérium emelje fel a fűtési átalányt. Felebbezésében elmondja, hogy a fa ára Magyarorságon behozás és felvágás nélkül 72 K 80 fillérbe kerül, ezenkívül a tanterem nagyméretű. Ez összességéből azért az iskolát tovább nem fűtetheti. Ezek után a felsőzempléni református egyházmegye közigazgatási bírósága, a felek meghallgatása után zárt ülésben egyhangúlag meghozta a nyílt ülésben kihirdetett következő

ítéletet:

A felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bírósága Kuthy Anna tanítónő felebbezésének helyt adva, a magyarsasi egyház presbytériumának határozatát megváltoztatja s Kuthy Anna tanítónőt az iskola fűtésének kötelezettsége alól felmenti s a presbytériumot kötelezi, hogy az egyház terhére az iskola fűtéséről gondoskadjék.

Indokok:

Az iskola fentartásáról az E. törvények idevonatkozó rendelkezései szerint az egyház presbytériuma tartozik

gondoskodni, az iskola fűtése is az egyház fentartása körébe esik s ezt az egyház annyival inkább teljesítheti, mert a dologi tandíjpótló segéllyel kapcsolatban e címen 80 korona segélyt kap. Kuthy Anna tanítónő eddigelé teljesítette ugyan az iskola fűttetését, de azt jogában állott fel is mondani.

Kmf

Hutka József
esperes,
a bíróság lelkészi elnöke.

Dókus László
e.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

Péter Mihály
előadó, jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1916. szeptember 27. napján Sátoraljaújhelyben tartott ülésében.

Jelen vannak:

A bíróság részéről Szeghő Benjámín legidősebb tanácsbíró és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt Péter Mihály, Tudja Mihály, Virágh József, Kozma Antal papi, Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi tanácsbírák, Izsépy Tihamér egyházmegyei ügyész. Előadó bíró: Virág József. Jegyzőkönyvvezető: Sallay Béla e.-m. papi aljegyző.

A felek részéről: Hutka József esperes, Kerekes Kálmán nagytoronyai lelkész, Berecz Antal csarnahói lelkész, Szikolya Albert nagytoronyai tanító.

Tárgy: A Kerekes Kálmán nagytoronyai rendes, jelenleg tábori segédlelkésznek, Berecz Antal és Sikolya Albert nagytoronyai adminisztrátoroknak fizetésük megosztása körében felmerült vitás ügy.

Elnökség az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset

nem forog fenn, a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Elnökség a felek szabályszerű megidőzését megállapítván, előadóbíró az ügyet a következőkben ismerteti:

Az 1915. szeptember 21-én Sátoraljaújhelyben tartott egyházmegyei közgyűlés 39. jkvi szám alatt a következő határozatot hozta: „Egyházmegyei közgyűlés a táborigazgatás bevonult lelkész helyettesítéséből felmerült költségek viselesére a bevonult lelkészt kötelezi. A helyettesi díj azonban nem lehet nagyobb a lelkészi állás törzsjövedelmének felénél. A helyettesítés díjazásának az egyes egyházakban való megállapításával esperes bízatik meg.“ Ezt a határozatot Böszörményi Sándor és Máthé Miklós egyházmegyéinkbeli, jelenleg táborigazgatás lelkészi szolgálatot teljesítő lelkészek megfellebbezték a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésre, mely 76. sz. jkvi határozatában a felsőzempléni egyházmegye indokainak teljes méltánylásával a fellebbezést elutasította.

Esperes a szóban levő egyházmegyei határozattal nyert megbízás folytán mindenekelőtt felhívta a nagytoronyai egyház presbitériumát, hogy a lelkészi chartális jövedelmet értékeljék. Nevezett presbitérium 1915. dec. 7-én tartott ülésében e felhívásnak eleget tett, s a nagytoronyai lelkészi jövedelmet a kongruán kívül 989 koronában állapította meg. Esperes ezt a megállapítást véve alapul, a fizetésmegosztásra nézve akként intézkedett, hogy a 989 koronában megállapított chartális jövedelemnek, s az 1102 kor. 14 fillér kongruának fele részét egy évi jövedelemül oda ítélte a lelkésznek, s a másik fele részét a szolgálati idő, s a teljesített munka arányában megosztotta az adminisztrátorok között. Ezen megosztás ellen Kerekes Kálmán nagytoronyai lelkész felszólamlással élt, s olyó év aug. 18-ikán kelt, s az esperesi hivatalhoz intézett fátiratában mindenekelőtt azt nehézményezi, hogy az esperes a fizetés összegének megállapításánál a presbitérium értékelését vette alapul, s igyekszik kimutatni, hogy ez mind az egyházmegyei, mind az egyházkerületi határozattal ellenkezik mivel törzsfizetés alatt csak a díjlevélnek azon értékét lehet érteni, mely kongrua alá annak idejében kimutatva lett, s ez 497 kor. 86 fillért tesz ki, nem pedig azt az összeget, melyre a presbitérium az ő díjlevélbeli fizetését értékelte. Ezen kifogás alapján aztán megteszi a maga számítását, s kimutatja,

hogy Berecz Antal adminisztrátor lelkésznek, a múlt évi felül-fizetést beszámítva a f. év január havától július 30-ig eső időre, tehát egy félévre ő már csak 175 kor. 05 fillért tartozik fizetni. A másik beszolgálónak, Sikolya Albertnek pedig még többet is fizetett, mint kellett volna 6 korona 57 fillérrel.

Egyedül az a vitás kérdés kíván hát ez ügynél bírósági döntést, hogy a törzsfizetés értelmezésénél az esperes eljárása helyes-e, ki törzsfizetésnek a chartális jövedelem presbiterileg megállapított értékét vette, vagy a nagytoronyai lelkész fel-fogása, ki törzsfizetés alatt díjlevélbeli fizetésének kongrua alá való felszámítási összegét értelmezi? Vagy világosabban: az esperes járt-e el helyesen és törvényesen, mikor a presbyterium értékelése alapján a nagytoronyai lelkész jövedelmet kongruával együtt 2091 kor. 14 fillérben állapította meg; s osztotta meg felerészben a lelkész és felerészben az adminisztrátorok között, vagy a Kerekes Kálmán lelkész számítása helyes, ki eltekintve a díjlevélbeli jövedelem lényeges értékétől, törzsfizetésül csak a minimális 1600 korona jövedelmet kívánja felszámítani, s megosztani?

Bíróság a felek meghallgatása után az ügyet kellőképen megvilágítottnak látván, zárt ülésben hozott; s nyílt ülésben kihirdetett következő ítéletet hozta:

Ítélet:

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága az egyházmegye esperesének 942/1915. számú határozatát indokainál fogva helybenhagyja.

Az ítélet nyílt ülésben azzal hirdettetett ki, hogy a kézhezvételtől számított 15 napon belül az ítélettel meg nem elégedő fél esperesi hivatal útján az ellen az egyházkerületi közigazgatási bírósághoz felebbezhet.

Kmf.

Hutka József,

esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Dókus László,

e.-m. gondnok
a bíróság világi elnöke.

Jegyzőkönyvvezető:

Sallay Béla,

e.-m. papi aljegyző.

V.

JEGYZÖKÖNYV:

Felvétellett a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának 1916. szeptember 27. napján Sátoraljaújhelyben tartott üléséről.

Jelen vannak:

A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Tudja Mihály, Péter Mihály, Virágh József, Kozma Antal, Szeghő Benjámín papi; Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi tanácsbírák. Izséphy Tihamér e.-m. ügyész.

Előadó és jegyzőkönyvvezető: Sallay Béla e.-m. papi aljegyző.

A felek részéről: Sallay István ladamóci felügyelő-lelkész Kormos Gerő tanító, Szombathy Antal gondnok.

Tárgy: Kormos Gerő ladamóci kántortanító követelése a ladamóci egyházzal szemben terményjárulékának 1917. január 1-től természetben való kiútalása iránt.

Elnökség az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltiségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Elnökség a felek szabályszerű megidézését megállapítja.

Az előadó az ügyet következőkben ismerteti: Kormos Gerő ladamóci kántortanító 1916. szeptember 12-én az esperesi hivatalhoz intézett kiadványa szerint az adócsökkentési segílyt már régebben igénybe vett ladamóci egyháztól járó évi terményilletményét pénzértékben vette fel, még pedig 1916. január 1-ig a konventi értékelés szerint, az 1916. évben pedig egyezség útján megállapított összegben, amely egyezség azonban csak a f. 1916. évre vonatkozik.

Az egyezség határidejének lejárt, vagyis 1917. január 1-től az egyháztól járó évi 10 köből gabona és 5 köből búza terményfizetését természetben óhajtja felvenni, miután a je-

lenleg kedvezőtlen termésviszonyok miatt családjának egy évi élelemszükségletét biztosítottnak nem látta. E kívánságát közölni akarván az egyház presbyteriumával, annak tagjai két ízben történt szabályszerű meghívás dacára sem jelentek meg, s így kérésének érdemleges tárgyalására nem kerülhetett sor.

Beadványában arra kéri tehát esperest, hogy útasítsa presbyteriumot, miszerint az ő terményfizetését 1917. január 1-től természetben szolgáltatassa ki, s még idejekorán okt. 15-ig gondoskodjék annak beszerzéséről. Ha mindezt az esperes saját hatáskörében meg nem tehetné, fenti követelését terjessze egyházmegyei közíg. bíróság elé.

Az ügy kellő imertetése, s a bizonyító eljárás befejezése után az elnökség zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság által hozott következő

végzést:

A felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bírósága az E. T. I. t.-c. 39. és III. t.-c. 3. §§-ai alapján útasítja a ladamóci egyház presbyteriumát Kormos Gerő követelésének jelen végzés kézbesítésétől számított 30 nap alatti letárgyalására, s ez ügyben való határozat hozatalra.

Indokok:

Utasítani kellett az egyház presbyteriumát Kormos Gerő kántor-tanító kérelmének letárgyalására, s ez ügyben történt bármely irányú határozathozatalra, mert ebbeli kötelességének teljesítése a törvény határozott követelménye.

Kelt Sátoraljaújhely, 1916. szeptember 27.

Hutka József,
esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Dókus László,
e.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

Sallay Béla,
egyházmegyei papi aljegyző.

VI.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sátoraljaújhelyen 1916. szeptember hó 27-én a felső-zempléni ref. egyházmegye közigazgatási híroságának ülésében.

Jelen voltak :

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt Kozma Antal, Virág József papi, Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Nemes Sándor, világi tanácsbírák; Péter Mihály tanácsbíró és főjegyző mint előadó és jegyzőkönyvvezető. A felek részéről: Séra János hardicsai lelkész, Kis Tronkos János hardicsai gondnok, Peti Mihály és Peti János presbyterek.

Tárgy: Séra János hardicsai lelkész fafizetési ügye.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset fen nem forog, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett. Így a híroság szabályszerűen megalakult.

Előadó az ügyet a következőkben ismerteti: A felső-zempléni egyházmegye ez évi tavaszi közgyűlése 51. sz. határozatával Séra János hardicsai lelkész azon panasza következtében, hogy az ő 1901-ben készült díjlevele tévesen van kiállítva s az e tárgyban felvett jegyzőkönyv is tévesen van felvéve, mert ezek szerint az egyház csak $4\frac{1}{2}$ öl fát váltott meg 250 koronáért, holott az ő failletménye $9\frac{1}{2}$ öl, amelyért ez a váltság kevés, — utasította a presbytériumot, hogy ha csakugyan ténydolog az, hogy a hardicsai egyház $9\frac{1}{2}$ öl tűzfát tartozik fizetni, ehhez és a mai árakhoz alkalmazkodva, készítse el a díjlevelet s azt az egyházmegyére adja be.

A presbytérium ez ügyben tartott ülésén kimondotta, hogy az egyház $9\frac{1}{2}$ öl fát váltott meg 250 koronáért, azért az egyházmegyei közgyűlés határozatának nem volt hajlandó eleget tenni, sőt ezen ügy megvizsgálására küldöttséget kértek. A küldöttség szeptember 21-én megjelenvén az egyházban, a felvett jegyzőkönyv szerint, a lelkész ragaszkodott ahhoz, hogy az egyház a $9\frac{1}{2}$ öl fát vagy természetben fizesse, vagy annak

értékét a mai árakhoz képest. Az egyház tagjai ellenben a fának természetben való kiszolgáltatását megtagadták, mert $9\frac{1}{2}$ öl fát 1901-ben 250 koronáért megváltottak, tekintve azonban a mai drágaságot, hajlandónak nyilatkoztak a váltságot 300 koronára felemelni. Bemutatja továbbá előadó az egyházmegyének e tárgyban 1901. aug. 29-én felvett 29 sz. jegyzőkönyvi határozatát, amely szerint Hardicsán azért vált szükségessé a fának megváltása, mivel annak természetben való kiszolgáltatása a telkek elaprózása miatt kellemetlenségekkel járt, továbbá rávilágít arra, hogy mind e jegyzőkönyv egyes helyein, mind a díjlevélben csak tévedésből jöhettek be a „ $4\frac{1}{2}$ köből, vagy $4\frac{1}{2}$ öl fa“ szavak, mert az egyház tagjai szerint is azelőtt $9\frac{1}{2}$ öl fát fizettek a lelkésznek s 1901-ben ennyit váltottak meg. Ezek után a felek meghallgatásával, s az egyház tagjainak az egyház többi tagjai nevében is tett azon kijelentése után, hogy az egyház tekintettel a mai drágaságra hajlandó a lelkésznek a háború végéig 500 korona váltságot fizetni, a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bírósága zárt ülésben egyhangúlag hozta a nyílt ülésben kihirdetett következő

ítéletet :

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága Séra János hardicsai lelkésznek azon követelését, hogy a hardicsai hívek neki a $9\frac{1}{2}$ öl fát akár természetben fizessék meg, akár annak mai árát adják meg, elutasítja, ellenben a hardicsai egyház presbyteriumának azon határozatát, mely szerint, tekintve a fának mai magas árát, hajlandók a $9\frac{1}{2}$ öl fa váltságárát évi 500 koronára felemelni s azt az összeget a háború végéig fizetni, — megerősíti s ezt a hardicsai egyházra nézve kötelezővé teszi.

Indokok :

El kellett Séra János hardicsai lelkészt fenti követelésével útasítani azért, mert a hardicsai hívek az addig természetben fizetett $9\frac{1}{2}$ öl fát 1901-ben, a telkek szétoszlása miatt származott kellemetlenségek kikerülése miatt 250 koronáért megváltották. Séra János hardicsai lelkész

az ezen alapon létrejött díjlevelet fogadta el. Neki tehát akár a $9\frac{1}{2}$ öl fát természetben, akár annak mai árát követelni nincs joga. Tekintve azonban, a hogy a hardicsai egyház hívei, önként, a békesség kedvéért s belátva, hogy a fa ára a háborús időben felemelkedett — a 250 K váltságot a háború végéig 500 koronára felemelték: bíróságunknak e határozatot el kellett fogadni és a hardicsai egyházra nézve kötelező erejűvé kellett tenni.

Végül az ítéletben azért van szó $9\frac{1}{2}$ öl fáról, mert az előbbi díjlevél szerint annyit fizettek a hívek természetben a lelkésznek s a hívek nyilatkozata szerint is ennyit váltottak meg, azért az 1901. évi őszi egyházmegyei közgyűlés ez ügyről szóló 29. pontjába, valamint az 1901-ben készült díjlevélbe, a „ $4\frac{1}{2}$ öl“, vagy „ $4\frac{1}{2}$ köből“ szavak csak tévedésből kerülhettek bele.

Ez ítélet a felek előtt azzal hirdettetett ki, hogy a kézhez vételtől számított 15 napon belül az esperesi hivatal útján az egyházkerület bíróságához lehet felebbezni.
Kmf.

Hutka József,
esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Dókus László,
e.-m. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

Péter Mihály,
előadó, jegyzőkönyvvezető.

II.

Fegyelmi bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának 1916. évi szeptember hó 27-én Sátoraljaújhelyben tartott ülésében.

Jelen vannak:

A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus László gondnok kettős elnöklete alatt: Szeghő Benő, Virág József,

Tudja Mihály, Kozma Antal, Péter Mihály papi tanácsbírák, Bernáth Aladár világi tanácsbíró, Izsépy Tihamér egyházmegyei ügyész. Bernáth Béla egyházmegyei világi főjegyző. mint jegyzőkönyvvezető. Előadó bíró: Virágh József t. bíró.

Felek részéről: Tamók Mihályné panaszló és Vajnay József panaszlott abarai lakosok.

Tárgy: Tamók Mihályné felebbezése Vajnay József abarai ref. tanító elleni fegyelmi panasz ügyben hozott elnökségi végzés ellen.

Az elnökség az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen hivatalból figyelembe vehető érdekeltiségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltiségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az elnökség a felek szabályszerű megidézését megállapítja.

Az előadó bíró az ügyet a következőkben ismerteti:

Tamók Mihályné abarai lakos 1915. december hó 13-án az esperesi hivatal által felvett jegyzőkönyv szerint panaszt tett Vajnay József abarai tanító ellen, hogy Sándor I-ső elemi osztályba járó fiát, mert a gyermek a fejbeli számítást nem tudta, bottal megverte annyira, hogy az ütésektől testének több helyén vér aláfutások voltak észlelhetők s e mellett a gyermek idegbajt kapott, mely állandó félelem és rettegésben nyilatkozik. Állításának bizonyításául dr. Glük Samu nagymihályi orvos által 1915. évi december hó 11-én kiállított bizonyítványt csatol. A bizonyítvány szerint a gyermek testén mindössze csak egy csekély kékes folt találtatott, idegességet az orvosi bizonyítvány meg nem állapít.

Esperes a panaszt panaszlott tanítóval végzésileg közölte s igazoló jelentésre hívta fel, ki bejelentette, hogy Tamók Sándor rendetlen, figyelmetlen, civakodó tanuló, ki az előadására soha se figyel s más tanulókat is zavar ezért, midőn december hó 8-án szintén többszöri felhívására nem reagált, egy nádvevesszővel reá ütött. Beismeri, hogy olyan fegyelmezést használt, mely a nevelés szabályaival ellenkezik, de mentségül kéri betudni a gyerek rosszaságát mely izgatott állapotba hozta s ezért kéri az elnézést.

Ezek után az egyházmegyei elnökség az ügyész meghallgatása után végzésileg kimondta, hogy a fegyelmi eljárást

mellőzi. Egyben Vajnay József abarai tanítót elnökségi intése-
ben részesítette.

Az elnökség végzése ellen Tamók Mihályné felebbezést
adott be. Az elnökség végzésével az E. T. V. t.-c. 71. §-ára
való hivatkozással a panaszlottat felhívta, hogy vizsgálati költ-
ségek előlegezéséül 100 koronát tegyen le, melyet panaszló az
esperesi hivatalnál le is tett.

Ezekután az elnökség felhívja a jelenlevő érdekelteket,
hogy vajjon óhajtanak-e valamit az ügy érdemére vonatkozó-
lag előadni, kik jelentik, hogy előadni valójuk nincs.

Ezután a felsőzempléni egyházmegye fegyelmi bírósága
zárt ülésre visszavonulván, ott egyhangúlag meghozta a nyílt
ülésben kihirdetett következő

ítéletét:

A felsőzempléni egyházmegye elnökségének
1916. évi április hó 8-án 250 szám alatt hozott
végzését helyes indokainál fogva jóváhagyja.

Egyuttal elrendeli, mivel vizsgálati költség
fel nem merült, a Tamók Mihályné által le tett
100 korona Tamók Mihálynénak az ítélet jog-
erőre emelkedése után visszaadassék.

Az ítélet azzal hirdettetett ki, hogy a kéz-
heztvételtől számított 15 napon belül az ítélettel
meg nem elégedő fél esperesi hivatal útján az
ellen az egyházkerületi fegyelmi bírósághoz fe-
lebbezhet.

Kmf.

Hutka József,

esperes,
mint a bíróság egyházi elnöke.

Dókus László,

e.-m. gondnok,
mint a bíróság világi elnöke.

Bernáth Béla,

jegyzőkönyvvezető,
e.-m. világi főjegyző.

E jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Péter Mihály papi főjegyző az 1, 3, 4—10, 23, 27, 33, 34, 38, 39, 40, 41, 46, 47, 48, 53. pontokat és az I. II. III. VI. bírósági pontot.

Bernáth Béla vil. főjegyző a 11, 12, 13, 14, 16, 17, 22, 29, 36, 37, 43, 45, 49, 50. pontot és a I. fegyelmi bírósági ügyet

Sallay Béla papi aljegyző a 2/15, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 35, 42, 44, 51, 52. pontot és a köz. bír. IV. V. pontot.

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora.

1. A közgyűlés megalakulása s megnyitása.
2. Távolmaradtak igazolása s magokat nem igazolt lelkészek 10 kor. bírságot tartoznak fizetni.
3. A közgyűlés előtti istenitisztelet tartásáról az esperes jelentést tesz.
4. Elnökségi előterjesztés.
5. Az erdélyi menekültek részére a lelkészek adományokat gyűjtsenek.
6. A miskolci felsőbb leányiskola részére minden egyház 10 koronát vegyen be költségvetésébe már 1917-től.
7. A missiói egyházak vallásos irásokkal való ellátására a számvevőszék bizonyos összeget szavazzon meg.
8. Az adósegéllyel kapcsolatos díjlevél revisió ügye a termények tárgyában a lelkész egyesületekhez tétetik át véleményadás végett.
9. Kántori segélyek ügyében az egyházkerülethez kimutatás küldetik.
10. A nagygeresdi egyezség megszűnéséből kifolyólag előállott teendők tárgyában a homonnai egyház feleletre útasított.
11. A morvai egyház adóssága.
12. A tusai egyház az iskolai előszobát felépítette.
13. A tusai iskolai ingatlan ügye.
14. A hórai egyház tartozása az ottani evangélicusoknak.
15. Nagyráskai temető ügy.
16. Az alsómihályi községi iskola ügye.
17. A málcai elköltött tőke ügy.
18. Hiányos felszerelésű iskolák.
19. Szalóki iskolatügy.
20. Gercselyi vallásoktatás.
21. Szalóki értesítő-könyvecske.

22. A gálszécsi egyház iskolai könyvtárügye.
23. Egyházi ingatlanok rendezésének ügye nyilvántartatik.
24. A tőkesegély rendeltetésszerű felhasználása.
25. Tőkesegély felhasználásával kapcsolatban Gálszécs kérvénye.
26. Több iskola fűtésügye.
27. Abarai tanítói lakásügy.
28. Csarnahó és Nagybári iskolai felszerelése.
29. A magyarizsépi lelkészi lakás felépíttetett, e célból a cseleji társzegyházra 866 kor. 64 f. rendkívüli adókimvetést, — ha az egyház kellőleg felszereli, — az esperes az e. m. nevében erősítse meg.
30. Kiszari paplakügy.
31. Építkezési szabályrendelet tavaszi közgyűlésre adandó be.
32. Egyházak számadás ügye.
33. A mezőlaborczi úrasztali tárgyak elveszéséből kifolyólag Böszörményi Sándor lelkész ellen a fegyelmi eljárás elrendeltetett.
34. A tusai egyház adó- és egyéb ügyeiben küldöttség küldetett ki.
35. Tanügyi bizottság jelentése.
36. Málcai vallássérelmi eset.
37. Király Péter málcai lelkész hivatalába beiktattatott.
38. Ladamóci lelkészszé Bodnár Lajos erdőhorvátii segédlelkész választatott meg.
39. Alsómihályii lelkészszé Kajdy Menyhért alsódobrai lelkész.
40. A ladamóci lelkészi díjlevél megerősítése.
41. Az alsómihályii lelkészi díjlevél megerősítése.
42. Időszaki tanács tagjai.
43. Az egyházkerületi közgyűlésre küldött képviselők.
44. A hóri egyház az iskola udvarán lévő kutat csináltassa meg.
45. Sallay István indítványa.
46. A magyarsasi egyház kérvénye congrua felemelése iránt.
47. A sátorlajújhelyi egnház 50.000 kor. terjedhető kölcsönügye építkezés tárgyában a főt. egyházkerületre pártólólag felterjesztetik.
48. Karakó Ferenc nyugdíjazási ügye.
49. Kimutatás az országos lelkészi nyugdíjintézeti tartozásokról.
50. Kimutatás az országos közalapi tartozásokról.
51. 50 filléres beíratási díjak.

52. Botka Bertalan kervénye vallásoktatási tiszteletdíj tárgyában.
53. A jegyzőkönyvek meghitelesítése.

Bírósági ügyek.

I. Közigazgatásiak.

1. Dókus Ernő felebbezése a sátoraljaújhelyi ref. egyházi adókiivetés ellen.
2. Bányai János felebbezése adókiivetés ügyben.
3. Kuthy Anna m.-sasi tanítónő felebbezése iskola fűtés tárgyában.
4. Kerekes Kálmán nagytoronyai, jelenleg tábori lelkész felebbezése helyettes díjazását megállapító esperesi végzés ellen.
5. Kormos Gerő ladamóci tanító beadványa termény fizetésének természetben való kiszolgáltatása iránt.
6. Hardicsai lelkész faügye.

II. Fegyelmiak.

1. Tamók Mihályné felebbezése Vajnay József abarai tanító elleni fegyelmi panasz ügyhen hozott elnökségi végzés ellen.
-

Betűrendes névmutató.

Abara 27.
Alsómihályi 41, 16, 35.
Bajusz Andor 43.
Bányay János köz. b. II.
Berecz Antal 32.
Bernáth Aladár 43.
Bernáth Béla 43.
Bođnár Lajos 38.
Bottka Bertalan 51.
Böszörményi Sándor 33.
Csarnahó 26
Dókus Ernő köz. b. I.
Dókus Gyula 42.
Egyházak 6, 50, 24.
Gálszécs 22, 25.
Garany 35.
Gercselyi lelkész 20.
Hardicsa 35, köz. b. V.
Hardicsai lelkész köz. b. V.
Hegy 32.
Homonnai h. lelkész. 10.
Hór 45, 18.
Kajdy Menyhért 39.
Karakó Ferenc 48.
Kerekes Kálmán köz. b. IV.
Király Péter 3, 39.
Kisazar 26, 30, 35.
Kisazari felügyelő-lelkész 30.
Kisráska 35, 32.
Kistoronya 26, 35, 32.
Kormos Gerő köz. b. IV.
Kozma Antal 43.

- Kuthy Anna köz. b. III.
Ladamócz 40, köz. b. IV.
Lasztomér 26.
Lelkészegyesület 8, 44.
Lelkészek 5, 49.
Magyarizsép 29, 35.
Magyarsasi lelkész 46, köz. b. III.
Málca 17, 36, 21, 35.
Migléc 35.
Morva 11, 35.
Nagyráska 15, 18, 35, 32.
Nagytoronya 26, 35, köz. b. IV.
Nemes Lajos 42.
Nemes Sándor 34, 43.
Péter Mihály 42.
Sallay Béla 43.
Sallay István 44.
Sátoraljaújhely 47, 32, köz. b. I---II
Segélyosztó biz. 7.
Szalók 19, 35.
Számvevőszék 6.
Szeghő Benő 43, 42.
Tamók Mihályné fegy. b. I.
Tudja Mihály 42.
Tusa 34, 12, 13, 14.
Vajnay József fegy. b. I.
Vásárhely 35.
Virág József 34, 43, 42, 50.
-

10/1/10